

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony;
z dwurazową dostawą do domu dopłaca się 60 halerczy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie 30 K — h rocznie 36 K — h
kwartalnie 7 50 kwartalnie 9 —
miesięcznie 2 50 miesięcznie 3 —
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Jarocki 1. 7.
Telefon Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitiwy albo jego miejsce 20 halerczy
Za jeden wiersz petitiwy w rubryce Nadesłana 40 halerczy
Drobne ogłoszenia po 3 halercze za słowo — Najmniejsze ogłoszenie 30 halerczy.

Doniesienia o ślubach, sąreżnach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitiwy 60 halerczy

Numer pojedynczy:

we Lwowie: na prowincji:
poranny 8 halerczy poranny 30 halerczy
popołudniowy . . 4 halerczy popołudniowy . . 5 halerczy

Autentyczny tekst memorjału.

Lwów 21 stycznia.

II. Ucisk cenzury, — powiada memorjał hr. Tyskiewicza dalej — zgola nie pozwalającej na ujawnienie spełnianych pod pokrywką prawa nadużyć i tamującej wolność słowa nawet w sprawach czysto społecznych i ekonomicznych; — utrudnienia w zawiązywaniu towarzystw o celach naukowych lub społecznych; zakazy i ściganie nauczania prywatnego, do którego w danych warunkach ludność nieodzownie uciekać się musi; — oto niektóre inne, lecz bynajmniej nie wszystkie przykłady ciężkiej niedoli Polaków.

Świadomość tej niedoli przenika wszystkie polskie dusze i napawa je słuszną goryczą. Polacy widzą, że to, co się teraz dzieje na ich ziemi, jest usiłowaniem zruszczenia i oczywiście zaprzeczeniem najistotniejszych praw i potrzeb narodowości polskiej. Pomimo to narodowość Polska żyje, a samo poczucie narodowe, naprężone przytem naturalną siłą odporu, owszem wzmoгло się nawet i przeniknęło do najszerzych warstw ludowych.

Jeżeli jednak w położeniu obecnem Polaków w państwie rosyjskiem idea narodowa polska zgola nie osłabła, to natomiast rozwój kulturalny społeczeństwa polskiego, zniewolonego wytyżać siły na samoobronę narodową, doznał tu i doznaje szkody olbrzymiej.

Rzeczą jest przeto wskazaną umożliwić należyte zaspokojenie potrzeb narodowych, stwarzając po temu warunki normalne. Ustalałyby wtedy w społeczeństwie polskim wspomniana powyżej potrzeba nadmiernego wytyżania sił i otworzyłoby się właściwe pole owocnej kulturalnej pracy.

Gwoli temu, przedewszystkiem rzeczą jest konieczną usunąć prawa, które ów stan wyjątkowy kraju wytworzyły. Prawa te były ongi wydane tylko jako zarządzenia czasowe; społeczeństwo polskie tembardziej przeto ma zasadę tuszyć, że w imię sprawiedliwości i ożywistych potrzeb kraju, będą uchylone.

Naród Polski pod panowaniem rosyjskiem wymagania swoje prawo-państwowe musi mierzyć skalą warunków, od których zależy jego byt i rozwój w duchu tradycji historycznych, oraz współczesnych potrzeb ekonomicznych i kulturalnych.

Warunki, niezbędne dla zabezpieczenia takiego bytu i rozwoju, zawierają się w dwóch kategoriach rekojmii prawo-państwowych; jednej — ogólnej, regulującej interesy wszystkich ludzi cesarstwa; drugiej — miejscowej, odpowiadającej odrębnym potrzebom Polaków.

Do pierwszej kategorii należy równość w obliczu prawa wszystkich poddanych w państwie, a zatem zniesienie wszelkich praw i przepisów wyjątkowych przeciwko Polakom.

Istota i zakres rekojmii drugiej kategorii, odpowiadających odrębnym potrzebom narodu Polskiego, znalazły wyraźne odbicie w aktach ustawodawczych cesarstwa Aleksandra I, Mikołaja I. i Aleksandra II.

Konstytucja, nadana Królestwu przez cesarza Aleksandra I. w r. 1815, poręczała szczególną opiekę dla religii rzymsko-katolickiej, wyłącznie język polski we wszystkich instytucjach publicznych, obejmowanie przez Polaków wszelkich stanowisk służby publi-

cznej, najrozleglejszą autonomję, rząd reprezentacyjny i wojsko narodowe.

Po wojnie polsko-rosyjskiej 1830-1831 roku cesarz Mikołaj I. konstytucję swego poprzednika zastąpił przez statut organiczny z roku 1832, utrzymujący zasadnicze rekojmie dawniejsze, z wyjątkiem wojska i sejmu reprezentacyjnego.

Lubo zaś statut organiczny, acz w *Dzienniku Praw Królestwa Polskiego* obwieszczony, nie był przecież w całości wykonywany, to jednak wytyczne jego zasady po latach trzydziestu znowu się powtórzyły w reformach wprowadzonych z woli cesarza Aleksandra II, na mocy ukazu z dnia 14/26 marca 1861 r. i ustaw późniejszych z r. 1862, przytem ustawy te nadały też ludności prawa samorządu miejscowego, nieznane statutowi z 1832 r.

Powyższe akty prawodawcze są ze strony monarchów dobitnym wyrazem dążności do uczynienia zadość istotnym potrzebom narodu polskiego.

Z szeregu zaś rekojmii, w aktach tych sformułowanych, a czasowo cofniętych po wypadkach 1863 r., najniezbędniejsze potrzeby Polaków w obecnej dobie koniecznem czynią przywrócenie właściwych norm prawo-państwowych, przedewszystkiem w zakresie następujących:

1. Przywrócenie języka polskiego, jako wykładowego w szkołach niższych, w średnich i wyższych zakładach naukowych; przywrócenie tegoż języka w sądownictwie i administracji krajowej i we wszystkich urzędach i instytucjach.

2. Objejmowanie przez Polaków wszelkich stanowisk służby publicznej, rządowej i społecznej.

3. Samorząd w okręgach wiejskich i miejskich, z udziałem w nim wszystkich warstw ludności, oraz z uznaniem gminy za podstawową jej jednostkę;

4. Zapewnienie greko-unitom swobody wyznania; przywrócenia pełnych praw Kościołowi rzymsko katolickiemu w zarządzie wewnętrznym i w stosunkach do Głowy Kościoła, oraz przywrócenie Akademii duchownej rzymsko katolickiej w Warszawie, zniesionej w r. 1867.

Zmiany powyższe są nieodzowne dla prawidłowego rozwoju społeczeństwa polskiego. Uznanie zaś ich nieodzowności i myśli ich urzeczystnienia stanowią wyrażają słowa cesarza Aleksandra II., wygłoszone w reskrypcie do wielkiego księcia Konstantego z dnia 19/31 października 1863 r., a więc w chwili największego natężenia powstania i obwieszczone podówczas w Warszawie w urzędowym *Dzienniku Powszechnym*:

„Gdy ustalony porządek dozwoli znowu przystąpić do rozpoczętego przez Was dzieła, gdy okoliczności pozwolą na wprowadzenie instytucji, które nadałem Królestwu, a których wprowadzenie w czyn jest jednym z najwyższych i najszerzych życzeń Moich, wówczas, spodziewam się, że znowu będziecie w możności przyjąć udział w wykonaniu moich zamysłów i poświęcić się na pożytek służby.”

*) Powyższy tekst został przetłumaczony na język rosyjski, w którym też memorjał został ministrowi doręczony.

Schyłek starczy despotycznego caratu.

Lwów 23 stycznia.

Europa nie może obecnie narzekać na brak silnych wrażeń i wzruszeń, które stały się już niemal potrzebą ludzkości... Bo jak w nadwężonym, przeżyłym organizmie jednostki, żywotne jego funkcje słabną i potrzeba silnych, podniecających narkotyków — truciźni nawet — aby działalność organizmu w niezbędnem tempie utrzymać, tak samo w w. XX dzieje się z cywilizowanymi społeczeństwami starego kontynentu. Opatrzność dba widocznie o Europę, gdyż nie skąpi jej tych środków zaradczych... Rolę głównego reżysera potężnych, żywiołowych widowisk, które scenerją swoją i akcją wysoce dramatyczną, trzymają nerwy całego świata w ciągłym napięciu, objęta od niedawna Północ, względnie rozsiadła tam kolos — carat rosyjski. To, co się tam od kilku lat dzieje, nie ma poprostu analogii w nowożytnej historii! Po nią sięgnąćby trzeba do czasów starego Rzymu cesarów, który po rozmaitych ewolucjach stanowiący u zenitu swego panowania nad trzema częściami znanego podówczas globu, rozpoczął ruch gwałtowny po pochylę płaszczyźnie, w głąb przepaści i zguby... I carat przed rokiem jeszcze uważany był za najpotężniejsze państwo na kuli ziemskiej. Ziemię, podległą w Europie i Azji despotycznemu berłu biatych carów, razem wzięte, dają większy obszar, aniżeli Europa cała! Przeszło 120,000,000 głów i serc żyje, pracuje, oddecha wyłącznie dla cara, miłością ku niemu, ślepem posłuszeństwem i ślepa wiarą w iście nadziemskie jego namaszczenie i powołanie i władzę. Na miliony obliczana armia carska, złożona z samych dzierżnych, nieustraszonych w boju młotów, uzbrojona znakomicie, dysze jego pragnienie sposobności, aby dla ukochanego swego batuszki oddać życie i zdobyć dlań nowe światy, ugiął przed jego tronem karki nowych ludów, zaprzadł do jego rydwanu pokonanych królów i władców, w proch upokorzenia, w srom niewoli powalonych...

I urosł ten carat w oczach rozgorączkowanej bańkami Europy, do potwornych rozmiarów jakiegoś legendowego smoka, któremu składać daniny i drzeć na samo wspomnienie o nim, uważano za coś zupełnie naturalnego, codziennego! Wprawdzie oddawna już odzywały się od czasu do czasu bodaj, w prasie europejskiej głosy, które zapewniały, że ten kolos rosyjski stoi na „glinianych nogach”, że nieuleczalny rak wewnętrzny toczy jego trzewia, a owa potęga państwa Rosji jest czystą fikcją. Lecz tym głosem nie wierzono zgola. Brano je za „intrygę rewolucjonistów polskich lub rosyjskich”. Przyszła wreszcie wojna z Japonją i oddał niemal dzień każdy tej kampanji dzierzał nielitościwe łuski z oczu zahypnotyzowanej formalnie urojoną wielkością i siłą caratu opinii publicznej. Równocześnie jednak z tą wojną, Nemezis dziejowa zapukała do wrót carskich i stanęła przed wystraszoną samodzielną Północą, jak upiór cmentarny. Ruch rewolucyjny, podsypany wieściami hłobowemi z dalekiego Wschodu, wzmagał się bez przerwy, wołanie o reformy, o konstytucję, stało się coraz głośniejszem, natęczał się. Towarzyszył mu od czasu do czasu huk bomb, rozrywających na sztuki bezduszne kreatury reakcyjnego czynownictwa. Pod na-

ciskiem opinii — więcej może nawet zagranicznej, jak własnej w domu — rząd i kamaryla carska zdecydowały się na ukaz, który był nędzną parodią najskromniejszych nawet nadziei ogółu rosyjskiego. Rzecz prosta, iż zamiast usmierzyć ogólne rozdrażnienie społeczeństwa, ukaz ten, zakrawający na istne drwiny, rozgorczył je stokrój bardziej jeszcze...

Szkicujemy przebieg tych znanych zresztą aż do sytu rzeczy, bo one prowadzą prościutko do tej ostatniej, najnowszej „emocji” na wielką skalę, jaką sprawiły całemu dziełu „kartacz” na uroczystości jordanowej w Petersburgu. Czy to istotnie był nieudany zamach na cara, czy też ułożona przez reakcyjną kamarylę pałacową sztuczka, aby Mikołaj II śmiertelnym lekłem napelnić i od wszelkich „mrzonek” konstytucyjnych odstręczyć — tego skonstatować w tej chwili niepodobna. Zanim będzie można wyrobić sobie w tej mierze jakies przekonanie, należy wyczekiwać dalszych szczegółów o wypadku — naturalnie drogą prywatną zagranicę przemycanych, gdyż policja carska jawnych autentycznych depesz nie przepuści. Do tej pory widać z relacji petersburskich jedno tylko: chaos i zamieszanie w sferach rządowych. Były początkowo — jak zwykle — usiłowania, aby zdarzenie całe przedstawić jako dzieło prostego przypadku lub nieuwagi, ale w stylizacji kłamliwych raportów tak się widać, że tyle było sprzeczności i bałamuctwa, iż od pierwszego rzutu oka, urzędowe te brednie same się zdradzały. Alternatywa przeto następująca pozostaje ciągle jeszcze dość prawdopodobną: albo był to zamach wciągniętych do spisku rewolucyjnego arcylerzystów gwardji carskiej, albo — powtarzamy — ostatni wysiłek reakcjonistów, celem odwrócenia od nich widma konstytucji. Nie przesadzamy rzeczy, lecz ze wszystkich dotychczasowego zdaje się wykluczać przypuszczenie, że to drugie „albo” prędzej później w całej swej okazałości na jaw wyjdzie. W takim bowiem razie stronnictwo rewolucyjne z demaskuje za kilka dni publicznie i tę szatańską machinację, srodze przypartęj dziś do muru reakcji i czynownictwa w caracie.

Przyszłość kolonij niemieckich w Afryce wschodniej.

Generalny gubernator niemieckich posiadłości w Afryce wschodniej, hr. Götzen, bawi obecnie na urlopie w Paryżu. Skorzystał z tego korespondent *Berl. Local-Anzeigera* i uzyskał posłuchanie u gubernatora, któremu postawił szereg pytań na temat przyszłości kolonij niemieckich w Afryce.

Hr. Götzen w następujących słowach sformułował swe zapatrywania w tej kwestii:

„Jeżeli już jest mowa o postępach kultury w kolonjach, należy zwrócić baczną uwagę na stworzenie stosunkowo licznych rodzin i wzrost zamieszkania w życiu rodzinnym. Wzrost rodzinnych ognisk nie pozostawia nic do życzenia, odczuć się bowiem już daje potrzeba utworzenia szkoły dla dzieci białej rasy. Obecnie zaspokajają musi potrzeby nasze w tym kierunku nauka prywatna, udzielana przez jednego z duchownych. Ukończenie sieci kolejowej ułatwi osiedlanie się w górach, co niewątpliwie przyczyni się do ożywienia ruchu kolonizacyjnego. Jak się rozwijać będzie nasza rasa w drugim i trzecim pokoleniu, pokaże dopiero przyszłość; dziś tylko możemy przypuszczać, że dzięki po-

myślnym stosunkom klimatycznym, rozwiną się niemieckie kolonie, dając łatwy zarobek właścicielom i rzemieślnikom.

Najważniejszym zadaniem na przyszłość powinno być staranie o rozbudzenie chęci do pracy. Niemalą ku temu zachętą są uzyskane w St. Louis nagrody.

Wiele naszych produktów znajduje powoli zbytn na rynkach świata. Celem ożywienia ruchu kopalnianego, powinien zarząd powołać do życia małe kopalnie.

Na dalszym planie postawił hr. Goetzen ewentualność stworzenia korpusu ochotników, do którego zaciągający się mogli byli Boerowie, którzy przybyli do kolonii. Poważniejszych zamieszek nie należy się już obawiać — mówił hr. Goetzen.

W stosunkach z angielskimi posiadłościami, panuje jak największe porozumienie. Co mnie — zakończył gubernator — podczas czteroletniej działalności, pomimo wielu z tym zawodem połączonych a nieuniknionych przykrości, napelniało radością: oto przekonanie, że polityka kolonialna nasza znajduje wprawdzie powoli, ale zato coraz liczniejszych zwolenników wśród szerszych mas obywateli.

Z nad zatoki genueńskiej.

Nervi, 14 stycznia.

(Ceny: wielki sezon; towarzystwo; jak się tu żyje, wigilia wśród obcych; nowy rok.)

II. Istotnie, żyć tu można — jak rzekłem — i wygodnie i tanio. W najpięszym np. hotelu Eden, kosztuje pokój z utrzymaniem do 10 zł. austr. dziennie — w innych zaś, można niemniej porządnie żyć za 6 zł. a skromniej za 5 a nawet 4 zł. — Mieszkania słoneczne, po większej części z widokiem na morze — jado smaczne i obfite, a wina włoskie dobre i niedrogie, szczególnie kto lubi wino musujące.

Od nowego roku rozpoczyna się tu tzw. wielki sezon — hotele i pensjonaty pełne gości — na promenadzie nad morzem, słyszeć można urywki rozmów, prowadzonych we wszystkich prawie językach cywilizowanego świata. Dziś zdaje ci się, że przeżął gwarą germańską, jutro dziwisz się, że tak wiele słysząc po polsku, choć i Anglików i Rosjan, a nawet Szwedów i Holendrów jest sporo. Najmniej pono Francuzów, bo oni mają swoją Rivierę — ale język francuski słyszeć wszędzie, wszystkie narodowości posługują się nim chętnie. Włoska rozmowa panuje na promenadzie tylko w niedzielę i święta; wtedy nikną cudzoziemcy w tłumie miejscowych spacerowiczów. Widać sztywne toalety i piękne „signoriny” o ognistych oczach, ale jest i tłum szary, gestykulujący i rozmawiający żywo, z dumą spoglądający na nas biedaków, przybyszów pożyczających sobie u nich słońca.

Chciałbym wam jeszcze w krótkości opisać, jak my tu, przybysze z całego świata żyjemy i dlatego pozwolę Szan. Czytelnicy, że was, choćby na dzień jeden wprowadzę do jednego z tutejszych hoteli — dajmy na to do wyżej wspomnianego, pierwszorzędnego Eden-hotelu.

Jest to olbrzymi, piękny budynek, położony na wzgórzu z promenadą, prowadzącą wśród pięknych ogrodów aż nad morze. Gmach ten 3piętrowy ma 150 pokoi gościnnych, a jest tych gości już około 80, różnych narodowości i zawodów. Młode i piękne panie przeżają, a rasa słowiańska prym trzyma. Rano o 9 pije kawy w ogólnej sali lub w swoich pokojach, jak kto chce i jak kto pla-

(47)

Kazimierz Gliński.

Szlacheć na zagrodzie.

Powieść obyczajowa z XVIII wieku.

IX.

PAN STAROSTA.

Wizyta u starosty, przybycie Domaradzkiego, nagłe zjawienie się stolnikowicza i dziwne słowa jego wytrącały pana Kaszę z równowagi i przystęp dany myślowi zły, z których otrząść się nie sposób było. Nie całe rozumiał, dla czego książę Dominik, który zrazu zgodził się dziewosłębem jego być, dowiedziawszy się, iż rzecz ona stolnikówny się tycze, za szczerego warjanta go wziął i za kotarę się schował a chłopów dwóch wystął, którzy, jakby dla bezpieczeństwa jego zającej osoby, w drzwiach stanęli? Przecie pamięta dobrze, co mówił, z jaką oracją wystąpił i o co prosił.

Potoki do panny Powołówny ma się?... Więc co?... I on ma się!...

Wdy na równość szlacheckiej rzeczpospolita stoi — sam starosta to rzekł — i zrazu, jako brat bratu chciał usłużyć — a później ono: co? ucieczka? i chłopy?... Do głowy pana Onufrego krew napłynęła. Na myśl mu przyszło, że może książę Dominik pana Joachima u stolnikostwa pro-

tegował, że może już pierw imci panu Potockiemu dziewosłębci obiecał, więc nie łatwo mu teraz jego prośbie uczynić było. A no, służna tedy a uczciwa wymówkę by miał i pan Onufry głupi by był, gdyby z jednej jakakolwiek bądź pretensji do jasnie wielmożnego starosty rościł. Ale ono: co? w którym takie niepomierne żdziwienie było, jakby psu korony się zachciało — ucieczka i — chłopy?... Bladość okryła mu twarz, zęby same zagryzały i pięście zacisnęły się.

Później Domaradzki z oną propozycją sprzedaży i słowem nieopatrzem o jakoby bezprawnem nabyciu Czarnego-Kąta wystąpił; potem przeprosiny stolnikowicza za jakąś pana odcia winę... Kręć głową, jako chcesz a do tadu nie dojdiesz!... Coś go dławilo, dusiło, że ani w domu ostać nie mógł, ani z Bajbuzami się zabawić którzy w odwiedziny do niego przyszli. Zostawił ich tedy samych z panią ciotką i do młyna poszedł. Tam mu do nog Hanka przypadała i on z nią do północy przesiedział, a gładząc krucz włosy dziewczyny, rady dawał, by nie wierzyła słodkim słowom panicza. Żali że mówił? A ona u stóp się jego wila, skomlać i szepać:

— Hołube mój sokole mój!...

Nie dziwował się siłę jej miłowania, bo sam miłował. Musi o tem że stolnikowicem pomógł. Dziwnem mu się jeno wydało to przytulanie się do niego, te konwulsyjne uściski nóg, ilekroć o stolnikowicu wspominał. Doznawał uczucia, że jakies wyznanie chciała przed nim uczynić, ale brakło jej do tego odwagi czy sił.

Drugie kury piału, gdy odszedł od niej.

Odchodząc, obejrzał się parokrotnie. Patrzyła za nim, dopóki z oczu nie zniknął.

Przechodząc wedle łaki swojej, postyszał brzęk kos i szelest, jakby układających się traw ścietych. To wszystko daleko było, ale noc cicha pozwalała słyszeć wszystko.

— To ci amator jakiś kołby nocnej — rzekł do siebie.

I zajęty swoimi myślami, dalej poszedł, nie zwróciwszy uwagi nawet, z jakiej strony płynęły te trawy szelesty, te ciche a szybkie ruchy kos. Pewnikiem szlachcie jakiś na między trawy rzyna... Co mu tam!

Późno wrócił — panna Felicja czekała na niego. Przez zapuszczone firanki dostrzegł światło w jej alkowie — ale nie poszedł. Stuknął jeno silnie drzwiami, do sieni wchodząc, znak ten dając, że jest i że pani ciotka do snu się zabierać już może. Słyszał wprawdzie jako pobiegła do drzwi jego sypialni i nastuchiwała, lecz nie zawezwał jej ani do niej nie wyszedł, by dobranoc powiedzieć. To też wnet oddaliła się cicho — i on pozostał sam.

Nie rychło zasnął... Jaki miał sen — nie pamiętał. Obudził go Paciorkowski. Niezwyciężony wyraz twarzy krewniaka zwrócił pana Onufrego uwagę.

— Co waćpan tak bałwanowato patrysz na mnie? — spytał.

Paciorkowski w łeb się podrapał.

— Bo ja wiem, jak to powiedzieć? — rzekł.

— Jak?... gębę otworzyć i gadać.

— Owies skoszono.

— Co?...

Pan Onufry wypatrzył się. Nagle, jakby

coś przypomniał sobie, na równe nogi z łózka wyskoczył.

— Jaki owies? co za owies?... mój? tam?... —

— Dziesięćka jednego po nim nie zostało! — westchnął Paciorkowski.

— Nie rozumiem asana! Owies nie dojrzał jeszcze, ziarno w mleku... Toż to bezceństwo na trawę go kosić!...

— Zbytinki trawę nawet na wozy zabrali i precz wywieźli — ciągnął Paciorkowski.

Pan Onufry powiódł ręką po czole, na którem dwie zimne krople potu wystąpiły. Przypomniał, jako wracając z młyna, styszał suchy szelest trawy koszonej, szelest biegi... Tak! — z pół jego, z najdalszych krańców Czarnego Kąta zbożem jarem zasianych...

Wywieźli?... trawę nawet? — powiadasz asan? Kto? gdzie?... Ślady kół być muszą...

Widziałeś, dokąd skreśli?... —

— Widziałem...

— Mów-że, do stu tysięcy draniów!...

Przecie nie będę obcęgami za język waćpana ciągnął.

— Do Makijówki!...

Twarz pana Onufrego pobladła.

— Czy asan nie pomyliłeś się wypadkiem? — wyszeptał.

— Szedłem śladami wozów — kute były.

— Do Maki-jówki — powtórzył pan Onufry.

Widmo jakies przesunęło mu się przed oczyma. Drgnął... Po chwili, zdobywając się na spokój, zapytał:

— Kogo asan o to zbereżństwo posądzasz?

Paciorkowski ramionami wzruszył, ale znać było, że podejrzenie pewne miał, jeno z niem wypowiadać się nie chciał.

— Mów acan śmiało — odezwał się pan Onufry.

— Jasnie wielmożnego stolnika dobrodziej.

— Tylko bez dobrodziej... Ale waćpan się mylisz, ja waćpanu powiadam, że się mylisz. Azali ślady aż do zamkowego obęjsia prowadzą?

— Ginę we wsi przed wszystkimi niemal wrotami chał chłopskich.

— Widzisz, asan!

— Ale Dzierżek, z Baru do siebie wracający, widział stu chłopów makijowickich na łanie pod przewodem Domaradzkiego; a co tam tych parę morgów owsa dla takiej gromady? Dwa razy w kosy — a wozy w getowici są!

— Stolnik! — wyszeptał pan Onufry.

Nie zapieniał się, nie grzytnął, nie wybuchnął gniewem wściekłym, jakby to innym razem uczynił. Ogromny jeno smutek rozlał się po jego twarzy i ból tak wielki, że nie potrzebą było żadnym znachorem być, by poznać oną mękę, przez którą dusza jego przechodziła. Ten ból, ta męka położyły mu pieczęć milczenia na usta. Bezmyślnie oczyma patrzył w okno, nie rozwiązując już zagadki żadnej, która rozwiązana leżała teraz przed nim.

— Stolnik! — wyszeptał raz jeszcze.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ci, bo za serwis w pokoju, tj. za przyniesienie całodziennego posiłku, płaci się o 2 fr. drożej od osoby. Wnet rozchodzi się całe towarzystwo: jedni nad morze, inni wylegiwać się w szezlongach na tarasie — inni znów do gry w Lawn tennis, lub do pisania listów w czytelni; słychać i ćwiczenia na fortepianie, umieszczonym w eleganckiej bibliotece. Ta rozmaitość zajęć trwa do południa, a gdy pierwszy dzwonek, zwołujący na Dujeener odezwie się w kurytarzach, ciągną ze wszystkich stron grupy i pary ożywionych spacerem na świeżem powietrzu gości. O pół do tej drugi dzwonek: panie biegną lub windują się do swych pokoi, aby zmienić lub poprawić toaletę a o godzinie tej już wszyscy w sali jadalnej przy osobnych stolikach.

Zwyczaj jadanja przy ogólnym Table d'hôte został teraz wszędzie zaniechany — tak też jest o wiele swobodniej, choć może życie towarzyskie na tem kolokwiec straciło. Po śniadaniu, złożonym zwykle z zupy, dwóch mięs i deseru, jeżeli czas spokojny, bezwzględny, wychodzi się znów nad morze, skąd wycieczki łódkami, zwiedzanie niektórych prywatnych ogrodów, wreszcie słuchanie koncertu na promenadzie. Za tę muzykę i za dogodność odpoczywania na ławkach nad morzem, płaci się tygodniowa taksa 1½ franka od osoby. Niektórzy, nie chcąc męczyć się zbytniem chodzeniem, spoczywają po południu przed hotelem w budkach płótnem krytych, w których ustawione są szezlongi i foteliki. Nadzwyczaj miło jest spoczywać w takim namiocie, pozwalając gorącemu słońcu wyciągać wszystkie bole z naszych mięśni, stawów i nerwów. To też cały plac przed hotelem, drobnym żwirem wysypany — zastawiony jest takimi budkami, od każdej opłata miesięczna wynosi 10 franków. Około godziny 6 wieczór, wycieczkowcy różnego rodzaju zaczynają ściągać do domu, o ½ 7 rozlega się pierwszy dzwonek, wnet drugi i już całe towarzystwo eleganckie, strojne i ożywione, gromadzi się w wielkiej hali, skąd drzwi do innych prowadzą apartamentów.

„Diner” trwa zwykle do godziny mniej więcej 8mej i jest obfitsze niż śniadanie — wtedy to już muzyka ustawiona w hali, wzywa do powrotu — tworzą się kółka znajomych, lub więcej z sobą sympatyzujących, słychać wesołe śmiechy młodych — języki całego prawie świata mieszają się w rozmowie, wytwarzając jakiś dziwny, a przecież harmonijny gwar wesołych głosów. Muzyka ucisza go chwila, wykonując jakiś piękniejszy utwór, wreszcie o godzinie 10tej milknie — chwilę jeszcze gwarno i wesoło — wreszcie wszystko ucicha, a ludzie dbający o zdrowie, udają się na spoczynek. Jednostajnie jest to życie i dla tych, co przyjechali dla rozrywki, może trochę nudnem, choć i tu w szarą tkaninę codziennego życia, wpłatają się czasami i jaskrawsze nitki. Oto w dzień Bożego Narodzenia, w nagrodę zapewne za cichutko spędzoną wigilię, której nigdzie za granicą, tak jak u nas nie obchodzą, mieliśmy urządzony przez dyrekcję hotelu wspólny „Gala-diner”, na który wszyscy, nawet ci co osobno u siebie jadają, dostali uprzejme zaproszenie. Wszyscy też stawili się w komplecie i w gali! Sciany sali jadalnej gustownie przybrano olbrzymiami gałęziami palm — z sufitu zwisały się festony z liści laurowych i gałązek pinii uwite. Na środku bardzo rzęsto oświetlonej sali, wśród gęsto ustawionych i gustownie przybranych stolików jaśniały małe kandelabry, wewnątrz oświetlony — symbol widocznie betlemskiej stajenki.

Muzyka przegrywała przez czas obiadu, którego „menu” było prawdziwie „chef oeuvre” tutejszego kucharza. Symbolistyczna deserowa cokolwiek była jednak spazniona, gdyż piramidy dobrane były w ogromne baranki z cukru, co raczej przypominało Wielkanoc niż Boże Narodzenie.

W ostatni dzień starego roku, grono ludzi dobrej woli i dobrego humoru, związawszy się w komitet, zainaugurowało bardzo miłą i urozmaiconą zabawę. Nakupiwszy ładnych fantów i rozsprzedawszy sporą ilość biletów, urządzili na rzecz biednych szkolnych dzieci tombolę, a chcąc zabawę urozmaicić, wystąpili w śliczne ucharakteryzowanych głowach. Były więc piękne Włoszki, Turczynki i Hiszpanki była śliczna główka z czasów rewolucji francuskiej r. 1830, byli rycerze i piekoci, pазie i bożki i różne, różne piękne i charakterystyczne głowy i główki. Tymczasem uprzejma dyrekcja hotelu, kazała uprzątnąć salę jadalną, umieścić w niej muzykę i bezpłatny bufet i wnet nastąpiły tańce, które trwały aż do północy. Wtedy, podczas gdy zegar bił godzinę 12tą, a smutny, krwawy rok 1904 zstępował do grobu, robiąc miejsce młodemu z zastójnością przybycia rycerzowi 1905 — goście w Eden hotelu składali sobie życzenia ogólne, bez względu czy kto był z kim znajomy — czy nie. Wogóle nie wiadać tu żadnych antagonizmów, ani narodowych, ani partyjnych, wspólny cel ratowania zdrowia łączy wszystkich, a język francuski zastępuje Volapük. Opis miasta Nerwi i okolicy, zostawiam do najbliższej korespondencji — dziś tylko podzielić się z szan. czytelnikami wiadomością, że mamy dziś w cieniu + 15 st. Cels. no — a w słońcu, to chyba blisko 40!

KRONIKA.

Djarjusz lwowski. Poniedziałek, 23 stycznia. Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie chemicznym uniwersytetu (ul. Długosza 1 6), o godzinie 6 wieczorem, Doc. uniwersytetu dr. K. Hadacek: „Sztuka rzymska, cz. II” (z obrazami świetnymi). — W sali XIV uniwersytetu (ul. św. Mikołaja 1. 4, II p.), o godzinie 7½ wieczorem, prof. dr. B. Dembiński: „Ostatnie lata Rzeczypospolitej Polskiej (1788—1795)”.

Teatr miejski: „Postanienie nr. 6666”, operetka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Muzeum przemysłowe ma otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu.

Na placu powystawowym: „Panorama radawicka”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Poniedziałek (23): Zaśl. N.M.P. Wróciślawa. — (10): Hryhorya J. Wschód słońca o godzinie 7 minut 47, zachód o godzinie 4 minut 39.

Stan powiatu: Godzina 6 rano: Ciepłota: —8° R. Pogoda.

Wiadomości diecezjalne. Archidiecezja lwowska ob. łac. Zamianowany honorowym asesorem kons. metrop. i odznaczony przywilejem noszenia roch. i mant. ks. Jan E. selt, emer. katecheta szkoły realnej w Stanisławowie. Prezent na opróżnione probostwo w Prusach otrzymał ks. Jan Skurzaj, proboszcz w Łozowej. Zmarł O. Jacek Feliński, kapłan jubilat zakonu OO. Franciszkanów w 83 r. życia, a 55 kapłaństwa. R. 1. p.

Diecezja przemyska ob. łac. Zamianowani: Administratorami ks. Tomasz Stankiewicz w Dublanach; ks. Szymon Albrycht w Gólcow. Ks. Błażej Stopa, pozostaje nadal w charakterze kooperatora w Wielosiu, ks. Jan Cetnarowicz przeniesiony do Wielosiu pozostaje nadal w Jasienicy. Egzamin konkursowy złożył ks. Kazimierz Smólski, katecheta szkoły wydz. męskiej.

Mianowania. Starszy radca skarbowy i dyrektor okręgu skarbowego w Stanisławowie p. Leopold Majewski, mianowany został radcą dworu.

Minister spraw wewnętrznych mianował starszych komisarzy Henryka Sitkiewicza i Juliusza Bronarskiego, oraz wicesekretarza ministerjalnego Zygmunta Cieleckiego starostami, komisarza dra Jana Łepkowskiego sekretarzem namiestnictwa, a komisarzy Mieczysława Tabeau, Zygmunta Rudnickiego i Tadeusza Wrześniewskiego starszymi komisarzami.

Nabożeństwa. W poniedziałek, 23 bm, odprawił ks. arcybiskup dr. Józef Bilczewski, w kościele OO. Jezuitów uroczyste nabożeństwo dla nowo zał. żnej Sodalicii pań polskich, w czasie którego odbędą się pierwsze solenne przyjęcia do Kongregacji. Początek nabożeństwa o godzinie pół do 9 rano.

Wojsko z Galicji do Węgier. Z Jarosławia donoszą nam telegraficznie: Sześć szwadronów 13 pułku huzarów odjechało w niedzielę wskutek telegraficznego wezwania, na Węgry. Pociągów dostarczył Lwów. Zarządzono pogotowie do odjazdu pułków piechoty 89 i 10.

† **Meliton Męczynski**, znany w szerokiej kołach towarzyskich obywatel lwowski, właściciel realności i b. żołnierz z r. 1863, następnie zaś przez czas dłuższy więzień stanu, zmarł onegdaj. R. i. p.

Pogrzeb śp. Hrubowej, która nie mogąc przenieść straty męża popełniła zamach samobójczy, odbył się wczoraj przy liczny udział współżyczących. Powszechny żal budził biedny, mały ich synek, który w ciągu krótkiego czasu po raz drugi odbywał tą straszną drogę, którą odeszli oboje, tak gorąco kochający go rodzice! Zaiste, to tragedia nie wymarżona nawet przez fantazję.

Towarzystwo wdów i sierot po urzędnikach państwowych odbyło wczoraj walne zgromadzenie w sali towarzyszącej muzycznej pod przewodnictwem pani Protugowej. Na zgromadzeniu tem uchwalono wnieść petycję do tronu i rady państwa o zrównanie emerytur, pobieranych według dawnej normy z emeryturami podług dzisiejszych przepisów. Petycja ta znajduje poparcie posłów do parlamentu.

Magazyn złodziejski. Podczas rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu znanej policji ukrywaczki skradzionych przedmiotów Gitli Wildnerowej z Zamaśtynowa zakwestionowano znaczną ilość ubrań i bielizny. Między innymi znaleziono poszwkę z monogramem E. R. i koronę, koszulę z firmą „Schothal & Hartlein Wiedeń”, prześcieradła ze znakami B. P. i F.S., krzesełko kolorowe z firmą „B. Fein, Lwów” i „Otto Foer ter, Tarnów”, chustki do nosa ze znakami: A. T., M. D. i A. D., oraz wiele innych przedmiotów, niewątpliwie pochodzących z kradzieży.

Fatalny wypadek. W Czerniowcach zmarł 14 letni uczeń gr.-or. szkoły realnej Zygfryd Gottlieb z Jass (w Rumunji). Podczas ćwiczeń gimnastycznych w szkole upadł tak fatalnie, że doznał wstrząśnienia mózgu i po krótkiej chorobie życie zakończył. Nieszczęśliwy wypadek ten wywołał w mieście żywe współczucie dla straszonej matki.

Cwiczewickowy jubileusz publicystycznej pracy obchodził onegdaj w Warszawie redakcja *Wieczorów rodzinnych*. Pismo to, założone przez Julję z Perłowskich Zaleską, Marję Zielińską i Ludwikę Hanko, zjednało sobie szybko uznanie i można powiedzieć, że na niem kształciło się całe pokolenie. Obecnie kierują piśmie pp. Ignacy i Marja z Chomętowskich Balińscy.

Schwytanie defraudanta. Z Budapesztu donoszą: Kasjer Banku komercyjnego w Rjece, Bertoli, który zbiegł stamtąd, sprzeniewierzwszy 300.000 koron, przytrzymał został w Stambule. Przy aresztowaniu z sumy zdefraudowanej znaleziono tylko 90.000 k

Zastój przemysłowy w Królestwie Polskim. Jedno z pism angielskich tak charakteryzuje stan fatalny przemysłu w guberniach Królestwa Polskiego: Przesilenie przemysłowe w Królestwie Polskiem przybrało zatrważającą rozmiar. Warszawa ściąga pieniądze od banków zagranicznych i rozrzuca je po prowincji; kapitały zagraniczne przestają teraz napływać, w następstwie czego Warszawa przestaje znów kredytować drobnym kupcom prowincjonalnym, co pociągnęło za sobą wielu przymusowych i dobrowolnych bankructw. Zastój w przemyśle zupełny, fabryki w Łodzi, w Warszawie, w Sosnowcu zmniejszyły wytwórczość. W samej Łodzi zostało bez zajęcia 15.000 robotników fabrycznych, w Białymstoku połowa robotników znalazła się na bruku, w Witebsku już w kwietniu uwolniono z fabryk 3000 robotników. Z prowincji nadbałtyckich dochodzą też wieści o całkowitem zamknięciu niektórych fabryk lub o wydaleniu znacznej liczby robotników. W Berydycowie zastój przemysłowy odbił się dotkliwie na zarobkach robotników fabrycznych.

Najprostszy sposób ochrony od mrozu. Nieraz zdarzy się konieczność przewożenia w zimne przedmiotów niedostatecznie opakowanych, a ulegających zmrożeniu; by więc temu zapo-

biedz, jest prosty, a skuteczny środek. Nacznynie, pakę lub pudło, zawierające przedmiot, podlegający zmrażeniu przykryć rogóżką albo szmatą we dwie złożoną i dobrze przemoczoną. Ta obmarznawszy utworzy osłonę, pod którą dany przedmiot zostanie nieuszkodzonym. W razie bardzo silnego mrozu można tę oponę posypać jeszcze śniegiem.

Pozorna śmierć. W Akerington, w hrabstwie angielskiem Lancaster, zwłoki pewnej młodej kobiety umieszczono w chłodnym pokoju. Gdy stolarz brał miarę na trumnę, zauważył, że jedna powieka umarłej drga regularnie. Ciało było zimne i zeszywniałe. Gdy powieka ciągle drgała, stolarz zaczął wykonywać na zwłokach czynności dla pobudzenia oddechu. Wreszcie uczył, że dłoń zmarłej ścisła słabo jego rękę. Zawołał na męża: „Ona żyje! Dawajcie wódki!” Kobieta napiła się nieco wódki, a wezwany lekarz, który wystawił świadectwo śmierci, ma nadzieję, że utrzyma pozornie zmarłą przy życiu.

Z kraju.

Skalat (Pożar młyna). W Krasnem spółn. 10 b. m. młyn amerykański p. Franciszka Zajączkowskiego, wraz z zapasami, wartości 30.000 koron.

Sokał (Jasełka). Na dochód ubogiej młodzieży szkolnej — dano d. 1 stycznia b. r. w sali „Sokała” — w Sokałku przedstawienie „Jasełek”. Grał uczniowie tutejszej szkoły wydziałowej. Uznanie należy się moźnej pracy tuł. nauczyciela wydziału p. Bedzińskiego, gdyż jego to staraniem młodzież wywiązała się ze swego zadania bardzo pochwlebnie.

(Przedstawienie amatorskie) Tutejsze kółko amatorskie dawał u nas już kilka przedstawień na rzecz Sokała, ale od pewnego czasu usunęło ono całkowicie; usunęło chyba na to, aby teraz z tym większym zapalem do pracy się przebudzić, aby u publiczności naszej wzbudzić tem większe zainteresowanie. Nadzwyczaj dobrani aktorowie odegrali d. 15 stycznia b. r. na rzecz budowy gmachu Sokała dwie komedie: J. Korzeniowski „Qui pro quo” i F. Domnika: „Dzieci muzy”. — Dzięk ich dobrym chęciom i medje obie były odgrywane bardzo poprawnie, ku wielkiemu zadowoleniu licznie zebranej publiczności.

Zmiana mieszkania. Dr. Mieczysław Sołtyś mieszka obecnie przy ul. Sienkiewicza 3, za hotelem Żorża.

Kalendarz „Smigusa” na r. 1905. ozdobiony prześlicznymi ilustracjami, oznaczający się bogatą częścią literacką, oraz wyczerpującym i dokładnym działem informacyjnym, mogą nabywać prenumeratorem *Dziennika polskiego* po wyjątkowo w niższej cenie 70 hal (35 ct.) wraz z przesyłką pocztową; kieszonkowy zaś kalendarzyk „Smigusa” po 20 hal. 10 ct. z pocztową przesyłką 24 hal (12 ct.).

• **Podziękowanie.** Wielmożnemu Panu Bolesławowi Ancowi, który imieniem komitetu wydawnictwa Księgi pamiątkowej z roku 1863/4 złożył 100 egzemplarzy dla członków związku nauczycielskiego — składa wydział związku serdeczne podziękowanie.

• Na rzecz lwowskiego Koła pań „T. S. L.” złożył WP. Inżynier W. Jechański z Warszawy, za pośrednictwem WP. mecenas dra Stanisława Korytki kwotę 223 kor. jako honorarium otrzymane z fabryki sanuckiej.

Zarząd Koła pań „T. S. L.” składa niniejszem za ten dar szanownemu ofiarodawcy serdeczne podziękowanie.

• Z kasyna miejskiego. W sobotę dnia 28 b. m. o godzinie 8 wieczór z tańcami. Lista otwarta od wtorku do piątku włącznie.

• Wieczór taneczny na dochód budowy pomnika T. Kościuszki odbędzie się dnia 29 b. m. w salach strzelniczych miejskiej, urządzonej staraniem „lwowskiego Klubu cyklistów i mandolinistów”. Zaproszenia nabywać można ul. Zimorowicza 1. 5.

• **Walne zgromadzenie członków Towarzystwa gimn. „Sokół IV.”** odbędzie się w poniedziałek dnia 23 b. m. w sali gimnastycznej szkoły wydziałowej męskiej im. św. Antoniego, ul. Głowińskiego.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w poniedziałek, „Postanienie nr. 6666”, operetka w 3 aktach C. M. Zieherera.

Jutro we wtorek, „Ponad wodami”, dramat w 3 aktach Jerzego Engla. Gościnnie występ p. Wandy Siemaszkowej, artystki teatrów warszawskich.

W środę, „Dziewczyna z fioletami”, operetka w 3 aktach z prologiem J. Hellmesbergera.

Z gal. Towarzystwa muzycznego. Dnia 31 stycznia br. o godzinie 6 wieczorem odbędzie się doroczne walne zgromadzenie galic. Towarzystwa muzycznego w lokalu własnym przy ulicy Czarnieckiego 1. 8, z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie z czynności za rok 1903/5; 2) wybór 4 członków wydziału; 3) wybór rewidentów; 4) uchwalenie budżetu.

W rocznicę styczniową.

Od szeregu lat odbywa się dorocznie walne zgromadzenie Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania w 1863/4 w rocznicę podjęcia tej ostatniej walki o niepodległość. Nie odstąpiono też także w roku bieżącym od dawnego zwyczaju, a zgromadzenie odbyło się wczoraj w sali Tow. strzeleckiego.

Obrodam przewodniczył w zastępstwie nieobecnego prezesa Tow. J. hr. Mecińskiego, zastępca przewodniczącego p. W. Biechoński, który w treściwych słowach przedstawił obraz czynności wydziału w roku sprawozdawczym i odczytał depesze prezesa i nieprzbyłych delegatów, w podniosłych słowach uczył pamięć zmarłych w roku ubiegłym członków Towarzystwa, których to słów zebrani stojąc wysłuchali.

Po przyjęciu do wiadomości protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia i uwolnienia referenta o odczytania sprawozdania wydziału, p. K. Jaworski, członek komisji kontrolującej, przedstawił sprawozdanie kasowe i postawił wniosek na udzielenie absolutorium wydziałowi za rok 1904. Z przedłożonego walnemu zgromadzeniu sprawozdania, dowiadujemy się, że jakkolwiek dochody Towarzystwa wzrosły, to jednak są one niewystarczające, albowiem liczba potrzebujących pomocy coraz bardziej się zwiększa i tylko dzięki ofiarności społeczeństwa naszego może Towarzystwo choć w części uczynić zadość swojemu zadaniu.

Zamknięcie rachunków Tow. przedstawia się, jak następuje: Dochody 22.166 kor. 61 hal. Wydatki 19.952 kor. 80 hal.; pozostałość więc kasowa na rok 1905 wynosi 2213 kor. 81 hal. Fundusz rezerwowy wynosi 19.000 kor. 54 hal.

Sprawozdanie o zapisie śp. Przemyskiego w wysokości przeszło 80.000 kor. celem stworzenia domu przytulku w myśl woli testatora dla starców zasłużonych sprawie narodowej i młodzieży uczącej, referował p. W. Biechoński. Wobec tego na fundusz ten po odciążeniu dożywocia dla krewnych testatora nawet w połączeniu z funduszem rezerwowym towarzystwa nie wystarczyłoby na stworzenie podobnego domu, na razie za zgodą władz autonomicznych i rządowych wejść w życie cztery stypendja z dochodów od zapisu a to dwa stypendja dla starców w wysokości po 600 kor. oraz dwa stypendja dla młodzieży uczącej się po 200 k. Po wyrażeniu p. Biechońskiemu podziękowania za poparcie tej sprawy p. J. Wybranowski referował zmianę statutu.

Po dłuższej dyskusji zapadła uchwała polecająca wydziałowi nie wykręcać z listy członków tych, którzy nie mogą opłacać wkładek. Dalej przyjęto wniosek, przypuszczający komisję kontrolującą do udziału w zarządzie z głosem doradczym. Resztę wniosków dotyczących reformy statutu odesłano do rozpatrzenia wydziałowi. Po zamianowaniu ks. Jadwigi Sapieżyny członkiem honorowym towarzystwa i odczytaniu odczytu p. Cholewickiego o nadsyłanie wykazu oficerów w sprawie wniosku p. Balińskiego o regulaminie czynności wydziału, uchwalono odesłać ją celem opracowania, do kontrolującej, której w tym wypadku przysługuje prawo kooperacji.

W końcu dokonano wyborów do wydziału: na lat trzy wybrani zostali: Szymański Z., Gebhardt Ks., Zagórski Alb. i Baliński Edw., na rok: Zińkiewicz K. D., komisji kontrolującej wybrani: Jaworski K., dr. Duleba Br. i Biłiński J. W końcu po uchwaleniu szeregu wniosków mniejszej wagi, wśród gorących oklasków zamianowano członkiem honorowym obecnego na zgromadzeniu uczestnika powstania z r. 1831, p. Langa Karola, 94 letniego staruszka, który walczył pod Szembekiem i Umińskiem.

Sprawozdanie z zebrania przed kaplicą na Wulce, wieczornicy, oraz uroczystych wieczorów, dla braku miejsca, odkładamy do numeru popołudniowego.

Dziewięć milionów łapówek.

Wiedeń, 21 stycznia.

Pomiędzy Austro Węgrami a Serbią powstał poważny zatarg. Małe królestwo, którego wewnętrzne sprawy od lat w nieprzejmny sposób bywają w świecie głośnie, wdało się tym razem w bardzo niebezpieczną zewnętrzną imprezę. Serbja, jak żadne inne państwo bałkańskie, zawiśla jest od Austrii w każdym kierunku. Nie mówię już o zawisłości militarnej, którą ilustruje samo położenie Belgradu założonego niejako przed paszczami działu austro węgierskich, ustawionych w Zemuniu, ekonomiczne stosunki są tego rodzaju, że Austrija może — jeśli chce — w ciągu jednego roku Serbię doszczętnie zniszczyć. — Serbja sprzedaje w Austrii za pełnych 60 milionów franków rocznie swoich produktów, a łaskawość monarchii tak jest wielką, że z największą dla własnej produkcji szkodą przyjmuje od Serbji rocznie około ćwierć miliona sztuk bydła. W zamian z dawien dawna po krywał Serbja w Austrii swoje pożyczki i austrjackim firmom oddawała dostawy. „Praktyczni” politycy serbscy nie czynili tego za darmo i jeden minister po drugim wzbogacał się na prowizjach, *vulgo* łapówkach od firm austrjackich. Więcej, jak legendą, jest też opowiadanie o milionie guldenów, wypłaconych przez pewien bank austrjacki Milanowi tytułem prowizji za dostawy. W ten sposób stosunek utrzymywał się lata: Serbja kupowała wszystko w Austrii, w zamian Austrija kupowała u niej bydło i dopomagała jej ministrom do robienia majątków.

Ale tym razem ministrowie serbscy puścili łapówki na przetarg i pytali w Europie: Kto da więcej. Serbja zaciągnąć ma pożyczkę w kwocie 70 milionów, z których 4 mil. otrzymać chce gotówką, całą zaś resztę w armatach i budowach kolejowych. Interes jest bardzo zyskownym, bo pożyczka pójść ma po 82 za sto, a na armatach i budowach kroi się zysk bardzo znaczny. Powszechnem było też przekonanie, że dostawę armat obejmie fabryka Skody, a pożyczkę zrealizują banki, z tą firmą związane. Fabryka Skody wysłała też do Białogrodu próbną baterję armat i król zarządził miał przedsięwzięcie prób. Ale ministrowie chcieli inaczej. Porozumiewając się cichaczem z fabryką Kruppa w Niemczech i Schneidera we Francji i zapewniwszy sobie z tej strony także pożyczkę, orzekli, że na próby niema czasu i ubili cały interes. Oficjalnie twierdzą wprawdzie, że układ jeszcze nie zawarty, ale prywatne wiadomości zadają temu twierdzeniu kłam.

Inspirowana przez ministerstwo spraw zewnętrznych *Wiener Allg. Ztg.* zupełnie jasno wypowiada, że prowizja przy tym interesie wynosi 9 milionów franków i że tą prowizją dzielić się ministrowie serbscy z członkami skupsteczny. Zarazem podaje wspomniany dziennik wiadomość, że w Serbji — wybuchła zaraza i wypadnie zamknąć granicę dla serbskiej nierogacizny. *N. Fr. Presse* ironicznie radzi Serbom, by spróbowali, czy ich świnie znajdują w Berlinie i w Paryżu równie miłego przyjęcia, jak ministrowie, którzy pośredniczyli w pożyczce.

Pierwszy dziennik wypowiada też pewność, że rząd serbski nie odważyłby się na takie lekceważenie potężnego sąsiada, gdyby za nim nie stał ktoś trzeci. Kto jest onym trzecim, pozostawia domyślności czytelników.

Na razie powszechnym jest w Wiedniu niesmak szczególnie wobec Niemiec, które niezadowolone olbrzymim targiem, zdobyłym w całym świecie, przy pomocy swej dyplomacji wdzierają się już nawet w sferę interesów najwerniejszego sprzymierzeńca. Wiadomo, że sam cesarz Wilhelm nie waha się występować wprost w roli pośrednika dla każdego niemieckiego fabrykanta. Tym razem jednak zdaje się, że przebrała się miarka i do Berlina odeszły bardzo energiczne przedsta-

wienia. Serbja zaś nieuczciwość swoich ministrów przepłacić może zupełną ekonomiczną ruiną. (r.)

Zamach na cara.

(Telegr. własny „Dzienn. Polsk.”).

Berlin. (Tel. wł.) *Local Anzeiger* donosi z Paryża: Żyjący tu rosyjski adwokat otrzymał prywatną depeszę z opisem zamachu na Pałac Zimowy. Według niej w księżę Włodzimierz, który stał obok cara w pawilonie, został ciężko raniiony przez odłamek metalu w kolano. Car zobaczywszy na ziemi ten odłamek, powiedział do wielkiego księcia: „Schowaj go i daj go sobie oprawić”.

Kapitanowi Dawidowowi — jak ów korespondent donosi — polecił car przez wielkiego księcia Michała powiedzieć: „Dzielny oficer, który cieszy się zaufaniem swego monarchy, wytrzymuje na swem stanowisku w dobrych i złych czasach”.

Petersburg. Doniesienie, jakoby w ładunku drzewa na jednej z bark na Newie znaleziono drugi kartacz, jest zupełnie zmyślone.

Strejk rewolucyjny w Petersburgu.

O wczorajszych wypadkach, które rozegrały się wczoraj w stolicy carów, nie ma jeszcze dokładnych wiadomości, wszystkie atoli telegramy, które otrzymaliśmy w sobotę już po zamknięciu numeru i wczoraj rano, przepowiadały na wczoraj wybuch rewolucji. Rząd również liczył się z wybuchem rewolucji i poczynił wszelkie przygotowania, aby nie ustąpić, lecz zenieść rozruchy. Do Berlina telegrafowano z Petersburga w sobotę, że na Wasilewski Ostrow wysłano artylerję. Wojsko otrzymało ostre naboje i zostało skonsygnowane po koszarach, zwłaszcza artylerja stoi w pogotowiu, aby w razie potrzeby wyruszyć na ulice. Newski Prospekt został w dalekim okręgu zamknięty kilkakrotnym kordonem policji i wojska, aby postrząsnąć masy robotników. Para carska miała pozostać przez niedzielę w Carskiem Siole.

W sobotę — jak nam donoszą z Londynu — *Daily Express* otrzymał z Petersburga następujący telegram: Liczba strejkujących robotników przenosi 120.000. Wydano daleko idące wojskowe zarządzenia celem natychmiastowego zgniczenia ewentualnych niepokojów. W Petersburgu sytuacja jest tak naprężona, iż miasto ma wygląd, jakby w niem zaprowadzono stan oblężenia. W kilku przedmieściach przyszło już do walk ulicznych między strejkującymi a robotnikami. Strejkujący przeciągają, śpiewając pieśni rewolucyjne i wznosząc okrzyki przeciw caratowi i autokracji.

Choć początkowo policję zachowywała się zupełnie biernie, przyszło już jednak kilkakrotnie do starć, w których znaczna liczba robotników została poraniona. W jednym wypadku policja użyła broni palnej, przyczem zginęli dwaj robotnicy.

Wczoraj rano nie wyszedł żaden dziennik. Natomiast rozszerzono masami pisma ulotne z wezwaniem do robotników, by się w niedzielę jak najliczniej zebrali przed carskim pałacem i by żadną miarą nie dali się policji zatrzymać. Wskutek wybuchu strejku piekarni, okazał się brak chleba, co bardzo utrudnia zaprowiantowanie miasta.

Dalej donoszą z Petersburga, iż do strejku przyłączyli się także robotnicy, zajęci w zakładach oświetlenia elektrycznego, tak, że w sobotę wieczorem Petersburg tonął w ciemnościach. W sobotę też z powodu strejku zerwano, oprócz *Praw. Wiestnika* nie wyszło ani jedno pismo.

Paryski dziennik *Petit Parisien* donosi z Petersburga, że przybyli tam delegaci robotników z Moskwy i Libawy i konferują z przewodcami strejku. Prawdopodobnie i w tych dwóch miastach wybuchnie ogólne bezrobocie. Zwłaszcza bardzo ważnym byłby strejk w Libawie, gdyż przez to ustałaby praca około budowy czwartej eskadry.

Wiele zakładów w Petersburgu wstrzymało pracę z obawy przed zdemolowaniem warsztatów przez strejkujących robotników.

Przywódca robotników duchowny prawosławny Gapon wystosował list do cara, w którym prosi go, aby w niedzielę o godzinie 2 popołudniu przyjął w pałacu Zimowym deputację robotników. Do ministra spraw wewnętrznych zwrócił się Gapon z wezwaniem, by wpłynął na cesarza, aby przyjął robotników.

Metropolita Antoniusz rzucił na Gapona klątwę, ponieważ w ciężkiej chwili dla ojczyzny podburza lud.

W drukarni Suworina odbyło się w sobotę zgromadzenie właścicieli drukarni, a równocześnie i zgromadzenie robotników. — Pierwsi uchwalili wysłuchać żądań robotników. Zastępcy robotników sformułowali swe żądania co do podwyższenia płacy i uchwalili przedłożyć je właścicielom drukarni; w razie, jeżeli one zostaną zaakceptowane przez klub i robotników i podjąć pracę, jeżeli właściciele je przyjmą. Gdyby klub robotników nie dał przyzwolenia, to strejk, nawet w razie przyjęcia przez właścicieli żądań, ma dalej trwać. Wydawcy dzienników i redaktorowie postanowili postępować solidarnie i nie wydawać żadnego pisma, dopóki wszystkie dzienniki nie będą mogły wychodzić. Nadto uchwalono wystosować do ministra spraw wewnętrznych prośbę o zniesienie cenzury policyjnej dla wiadomości o strejku.

Tyle wiadomości z soboty. Dziś rano otrzymaliśmy następujące depesze:

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Rosyjska Agencja telegraficzna rozstała o wczorajszych wypadkach w Petersburgu następujące komunikaty:

Petersburg. Z obawy przed zaburzeniami robotniczymi, wojsko obsadziło wszystkie fabryki. Przed bramą zakładów pułkowskich stanął również oddział wojska już w nocy. We wczesnych godzinach porannych

Cyindry

od 5—, 7—, 10— zlr.

Klaki

od 7—, 8—, 10— zlr.

Kapelusze

roztawiono oddziały wojskowe wzmocniono, a pociągnięto także do pełnienia służby policji. W warsztatach newskich i na szosie szylselskiej stanęła jedna kompania.

Około godziny 10 przed południem, robotnicy wyruszyli w liczbę do 15,000 ludzi. O godzinie 11 dwie sotnie kozaków zastąpiły im drogę. Kozacy dali do tłumu trzy ślepe strzały, poczem część tłumu uciekła na lód Newy, a część pozostała na miejscu. Komendant oddziału kozackiego zażądał posilków i rozkazał nabić karabiny ostrymi nabojami. Po kilku jeszcze ślepych strzałach, kozacy użyli nahajek. Tramwaj parowy wstrzymał ruch.

O godzinie 8 rano udały się 3 sotnie kozaków na plac pałacowy, a o godzinie 9 przybyła także kawalerja. Na rozmaitych ulicach i placach stolicy poustawiano oddziały kawalerji i piechoty po 100 i 150 ludzi.

Petersburg. Godz. 12 w połudn. Na Wasilewskim Ostrowie zbierają się robotnicy. Policji nie widać. Przy moście Mikołajewskim patrolują ulani i stoi piechota, ażeby zastąpić robotnikom drogę. Przed akademiami, sztuk pięknych i umiejętności zgrupowano wielkie masy wojska, przeważnie kawalerji i kozaków. Po stronie wyborczej wstrzymano ruch tramwajów. Na ulice w pobliżu wymienionego mostu przepuszczano robotników po dwóch do trzech. Robotnicy wymienionej dzielnicy zachowują się spokojnie. Gwardja konna znajduje się w pogotowiu, aby wyruszyć na Wasilewski ostrow.

Po przemówieniu jednego z robotników, który wezwał towarzyszy, ażeby w zupełnym spokoju udali się przed pałac cesarski, wielu tysięczny tłum ruszył z Wasilewskiego Ostrowu ku mostowi Mikołajewskiemu.

Godz. 12.30. Robotnicy, którzy udali się z Wasilewskiego Ostrowa ku mostowi Mikołajewskiemu, zatrzymani zostali na moście przez kozaków. Robotnicy wezwali kozaków, aby do nich nie strzelali, poczem istotnie kilku żołnierzy spuściło karabiny. Następnie kozacy i ulani użyli białej broni, przyczem kilka osób zostało rannych.

Godz. 12.40. Wielki tłum, który koło pałacu admiralacji starał się dostać na plac przed pałacem zimowym, został odparty przez wojsko. Ojciec Gapon i dwaj inni duchowni pojawili się na placu przed pałacem zimowym.

Godz. 12.45. Robotnicy, którzy zebrał się przy moście „litajnim”, wyruszyli ku mostowi Samsona, żeby się połączyć z robotnikami, którzy się tam zgromadzili. W pobliżu trzeciego rosyjskiego domu robotniczego rzucano hasła, aby o godz. 2 popoł. stawić się przed pałacem zimowym, przyczem wezwano robotników, ażeby nie zakłócili spokoju, na co masy odpowiadziały okrzykiem „hurra”. Następnie tłumy robotników poszły przez most Samsona w kierunku mostu troickiego, ażeby dotrzeć do pałacu zimowego. Wojsko nigdzie nie występowało.

W stronie petersburskiej ulani rozbili na 2 części tłum liczący około 4000 robotników. Jedną część większą ruszyła dalej, pozostała mniejsza, wrosła szybko, a następnie udała się w spokoju za poprzednią. Gdy robotnicy dotarli do mostu troickiego, spokali się z piechotą i ulanami. Dowódca kazał dać sygnał do ataku. Tłum stanął, poczem wojsko uderzyło białą bronią i odparło tłum liczący około 9000 ludzi, przyczem kilka osób poraniono. Uciekających robotników ścigała kawalerja i pędziła ich w pobliskie ulice ku mostowi troickiemu, gdzie znów zastąpiła drogę kawalerja. Rannych jest wielu.

Ojciec Gapon został po stronie petersburskiej aresztowany. (Późniejsze telegramy przekażą temu. Pr. Red.)

Godz. 2.35 popołudniu: Na placu Suworowa i koło mostu troickiego wojsko dało 3 salwy do robotników. Pięć osób rannych przewieziono w dorożkach. O godz. 2 popołudniu wojsko dało jedną salwę w kierunku pałacu zimowego, a dwie w stronę Newskiego Prospektu.

Godz. 2.30: Tłum robotników, zgromadzony w ogrodzie aleksandrowskim, usiłował przez parkan dostać się na plac przed pałacem zimowym; wojsko temu przeszkodziło. Za rogatką moskiewską obsadzili robotnicy magazyn czeremchy. Przy starciu robotników z wojskiem na Wasilewskim Ostrowie byli też i zabici. Gdy robotnicy, zdążając od mostu mikołajewskiego w liczbę 10,000, przybyli w pobliże klubu, z okien okolicznych domów posypały się proklamacje, a z jednego okna wygłosił pewien robotnik mowę, wskazując na gwałty, popełnione przez wojsko i na zachowanie się kara wobec ludu. — Mowę tę przyjęto oklaskami, a jeden z robotników zawołał: „Przeciz samodzielniam!”

Gdy na szosie szylselskiej dano ślepe strzały, tłum wzburzony ruszył gwałtownie naprzód. Kozacy uderzyli nahajkami, przyczem wiele osób zostało rannych. Robotnicy, którzy znajdowali się w pierwszych szeregach, padli na kolana, błagając kozaków, aby dopuścili ich do cara. Mówili oni: „My nie przeciw carowi występujemy, ale chcemy mu tylko powiedzieć całą prawdę; raczcie łaskawie dopuścić nas do cara”. — Prośby te jednakże pozostały bez skutku. Wojsko dało trzy salwy, poczem tłum cofnął się. Większa część udała się na drugi brzeg Newy, część drugą rozbili patroli kawalerji, Rannych było około 30. Usposobienie robotników spokojne, ale przygnębione.

O godzinie 1 m. 30 tłum robotników przed pałacem zimowym wzrastał tak, że wojsku przy użyciu broni tylko z trudem udawało się go powstrzymać. Zażądano więc posilków.

Petersburg. Tłum, liczący wiele tysięcy ludzi ruszył wczoraj (nie-dziela) w południe ku pałacowi zimowemu. Przyszło do starcia z oddziałami wojska, które powstrzymały pochód tłumu. Sto pięćdziesiąt osób zostało zabitych, wiele zaś rannych. W dzielnicy miasta Wasilewskij Ostrow

pozrywano druty telegraficzne i zbudowano barykady. Robotnicy uzbrojeni są w szable i narzędzia. O godzinie pół do 4 popoł. przyszło do walki z wojskiem na Newskim Prospekcie; 30 osób zostało zabitych, wiele rannionych.

Petersburg. Przy starciu przy moście Mikołaja, było 4 robotników rannych. Z kozaków został jeden ranny, jeden zabity. Tłum odparto. W dzielnicy Wasilewskij Ostrow, tłum celem uniemożliwienia szarzy kawalerji, począł rozciągać w poprzek ulic silne druty. Część tłumu odeszła do domów, ażeby przynieść broń. Przechodzącym oficerom odbierano pałasze, a za konnymi uganiano się z szyderczymi okrzykami, ażeby im broń odebrać. W centrum miasta ludność także występuje wrogo przeciw oficerom, zrywa im epolety, bije ich po twarzy, wołając na nich „mordercy”. Gdy przynoszą rannych, tłum zdejmując czapki i woła na ich cześć hurra!

Godz. 4. Wojsko obsadziło plac pałacowy. Obiad dla wojska gotuje się w przygotowanych przednio przenośnych kuchniach.

Godz. 4.30. Przy starciach przed placem pałacowym zostało około 150 zabitych. Na placu Senatorskim, w pobliżu pałacu zimowego, robotnicy zatrzymali samochody rosyjskiej agencji telegr., jadących wyrzucili z nich, a samochody zniszczyli.

O godz. 1/2. Przed zimowym pałacem przyszło do starcia tłumu z wojskiem. Tłum ścigał uciekał w sąsiednie ulice. Okropny widok przedstawiają transporty rannych i strasznie zmasakrowanych trupów, przez Newskie prospekt. Po między rannymi i zabitymi znajdują się kobiety i dzieci.

Godz. 4.45. Wiadomość o aresztowaniu O. Gapona nie potwierdza się. Policja, jak się pokazuje, aresztowała innego księdza. Ojciec Gapon ruszył na czele tłumów z fabryki putliwskich niosąc krzyż w rękę. Obok niego postępował chłop z przestrzelonym portretem cara. O. Gapon jest ranny. Po między zabitymi znajduje się pomocnik dzielnicego i rewierowego.

Godz. 6.10 wieczór. Z zapadnięciem zmroku wzrósł tłum w centrum miasta. Kawalerja i piechota biwakują na ulicach. Przed zimowym pałacem biwakują silne oddziały. Patrole przeciągają ulicami. Na Wasilewskim Ostrowie o godz. 4.40 wojsko na wznośzących barykady uliczne trzy salwy. W samych punktach nie zaszły większe starcia.

Petersburg. Pop Gapon wydał w sobotę następującą odezwę do cara: Władco! Nie przykładaj wiary do tego, co ci o położeniu przykują twoi ministrowie, ale z pełnem zaufaniem zwróć się do narodu, który jutro o godz. 2 popołudniu zjawi się przed pałacem zimowym, aby ci przedstawić swoją nędzę jeżeli ty, carze, powodowany obawą, nie stawisz się jutro przed ludem, to zerwiesz morainy węzeł, łączący cię z narodem i zniknie zaufanie do ciebie, gdyż pomiędzy tobą a ludem popłynę krew niewinnych. Błagam cię przeto, zjaw się jutro przed ludem i dzielnym duchem przyjm nasz poddańczy adres. Ja i dzielni moi towarzysze-robotnicy gwarantujemy nietykalność twej osoby”.

Petersburg. Godz. 9.30 wieczór. Po milmo strejku robotników kolei warszawskiej i moskiewskiej, na razie udało się z trudem utrzymać ruch osobowy i towarowy. Na Newskim Prospekcie zgromadzone są wielkie masy ludu i usiłują z ławek i barjer pobudować barykady celem zamknięcia ulic przed kawalerją.

Wiedeń. (Tel. wł.). Złowieszczę przewidnie, co do dnia wczorajszego w Petersburgu ziszczy się. Na ulicach obficie krew się polała, a nawet urzędowe depezesy rosyjskie z popołudnia nie przeczą gwałtownemu rozlewowi krwi i podają liczbę ofiar na 180, gdy natomiast prywatne doniesienia mówią o tysiącu ofiar. Dalej wynika nawet z doniesień urzędowych, że część żołnierzy w starciu z tłumem, nie chciała użyć przeciw niemu broni.

W kołach tutejszych osadzają sytuację w Petersburgu bardzo poważnie, choć nie wierzą w możliwość rychłych ustępstw ze strony rządu. Panuje ogólnie przekonanie, że ruch rewolucyjny ogarnie teraz inne miasta rosyjskie i centra przemysłowe.

Depesz prywatnych o wypadkach w Petersburgu widocznie nie przepuszczono, a nadeszły tylko via Londyn dwie krótkie depezesy.

Tutaj, w Berlinie i Paryżu depesz nie otrzymano, z wyjątkiem jednej szyfrowanej depeszy giełdowej, nadesłanej do Wiednia, a donoszącej między innymi o tysiącu rannych i zabitych. Rosyjska urzędowa agencja telegraficzna podaje cyfrę ofiar przed samym pałacem zimowym na 150, a nadto przyznaje, że i przy wszystkich innych starciach byli zabici i ranni.

Londyn. (Tel. wł.) *Daily Mail* donosi, że pod samym pałacem zimowym zginięło lub zostało rannionych około osiemset osób. Widok ofiar działał podniecająco na tłumy. Kobiety rzuciły się przed nosze, na których transportowano rannych i zabitych, i tamowały ruchy wojska. Bardzo wiele kobiet jest rannionych.

Inna depesza londyńska donosi, że w dzielnicy Was. Ostrow, podczas ataku wojska na barykady, padło około 200, a według innego doniesienia, około 400 ludzi.

Paryż. (Tel. wł.) Według doniesień prywatnych, liczba zabitych podczas wczorajszej demonstracji wynosi razę około 500 ludzi. Liczba rannych na razie nieustalona jeszcze cyfrowo, ale w każdym razie ogromna. Ruch robotniczy, zamiast się zmniejszyć, pod wpływem krwi przelanej wzmożł się i przybrał charakter rewolucji.

Petersburg. (Tel. pryw.) Garnizon petersburski skonsygnowano już wczesnym rankiem w liczbę 50,000 żołnierzy, w ciągu dnia zaś został on jeszcze wzmocniony licznymi pułkami. Mianowicie przybyły e okolicznych garnizonów cztery pułki piechoty

a w nocy nadeszły jeszcze dwa dalsze pułki z Narwi. Ponadto ściągnięto bardzo wielką liczbę oddziałów kawalerzyckich.

Obywatelstwo petersburskie śledzi rozwój wypadków z ogromną trwogą, zwłaszcza zaś przerażeni są żydzi, wśród których panuje przekonanie, że staną się pastwą rozbojów i grabieży.

Londyn. (Tel. wł.) *Standard* otrzymał z Petersburga wiadomość prywatną, że przy starciach z wojskiem do popołudnia padło około 600 osób, a kilkaset zostało rannionych.

Praga. (Tel. wł.). Tutejsza partja socjalno-demokratyczna odbyła wczoraj tłumne zebranie, na którym uchwalono rezolucję, wyrażającą sympatię socjalistom rosyjskim.

Wojna japonji z Rosją.

(Telegr. „Dzien. Polsk.”)

Z placu boju.

Petersburg. (Peter. agen. tel.) Koło Huanszan strażę przednie stoczyły walkę. Dnia 12 bm. ostrzelali japonijcy wzgórze Nowogrodzkie, wieś Yalunszan, dalej wzgórze Putiowa i wieś Szahopao i Udaton. Rosyjska artylerja zwróciła swój ogień na japonjskie wojsko, ustawione na południe od Wanganee. Rosyjscy żołnierze są znudzeni becznością i pragną walki.

DEPESE

telegraficzne i telefoniczne.

Ruch reformowy w Rosji.

Petersburg. Deputacja szlachty gubernijskiej, w której skład weszli ks. Drucki, Soboliński, Łubanowski, Chilkow i Szamański, udała się do ministra spraw wewnętrznych i wręczyła mu imieniem całego dystryktu północno zachodniego petycję, w której żąda równych praw dla wszystkich narodowości i klas w państwie. Minister odpowiedział, że sprawa ta nietylko jest w toku, ale jest już rozstrzygnięta.

Kursk. Na zgromadzeniu ziemstwa obradowano nad adresem wniośniodawcy, w którym ma być wyrażona nadzieja, że car, idąc za przykładem swych przodków, dopuści zastępców wszystkich stanów do stóp tronu, tak, ażeby naród razem ze swym kochanym monarchą otrzymał wolność wypowiedzania swego zdania i ażeby po wysłuchaniu tej opinji, car objawił swą wolę samowładną. Trzecie posiedzenie ziemstwa skończyło się wśród wielkiej wrzawy. Gdy oznajmiono mianowicie, że są dwa projekty tego adresu, licznie zebrana w sali publiczność, podniosła ogromną wrzawę. Wezwanie przewodniczącego do spokoju i opuszczenia sali pozostało bez rezultatu. Posiedzenie przerwano do wieczora. Wczorajem powtórzyły się te same sceny.

Wczorajsze posiedzenie odbyło się już z wykluczeniem jawności. Dopuszczono tylko przedstawicieli prasy. Policja strzeże gmachu zebrań.

Paryż. Redaktor *Oswobodzenia*, organu konstytucjonistów rosyjskich, Struve, oświadczył w rozmowie z dziennikarzami tutejszymi, że według jego informacji otrzymywanych stale z Rosji, dynastia w ostatniej chwili będzie wolna nadać Rosji konstytucję, aniżeli narazić się na rewolucję. Czasopismo *Oswobodzenie* w tych dniach ogłosi projekt konstytucji dla państwa rosyjskiego, opracowany przez najwybitniejszych prawników rosyjskich. Owa konstytucja przyniesie Rosji jednolity parlament oparty na bezpośrednich wyborach. Ta konstytucja przecież nie będzie się odnosiła ani do Finlandji, ani do Królestwa Polskiego.

Finlandja bowiem musi otrzymać poprzednią konstytucję, podczas gdy dla Królestwa Polskiego stronictwo konstytucyjne rosyjskie będzie się domagało i przeprowadzi wskrzeszenie konstytucji z r. 1815, wprowdzonej w życie przez cara Aleksandra I. Ta konstytucja, po odpowiednim zmodyfikowaniu, odpowie w całości potrzebom Królestwa Polskiego, a równocześnie ochroni Rosję od zbyt ścisłych związków z jednolitem pod względem narodowym Królestwem Polskiem, którego połączenie ściślejsze z R. są oddziałaby obustronnie źle, zarówno na rozwój polityczny Rosji i na rozwój polityczny Polski. Polska prawdopodobnie poprzestanie i zadowolili się wskrzeszeniem konstytucji z 1815 roku, gdyż o zupełnej samodzielnosci prawdopodobnie nie marzy, choćby ze względu na swój przemysł, który po odłączeniu Polski od Rosji doznałby ciężkiej szkody.

Strejk górników w Westfalji.

Berlin. *Reichs Anzeiger* donosi z rewirów strejkowych, że według stwierdzonych dat onegdaj rano pracowalo 46,896 górników, 204,724 strejkowało. Górni z szybu „Rheinpreussen”, przedłożyli zarządowi kopalni szereg żądań, które z wyjątkiem usadowienia plac minimalnych przyjęto, poczem część górników uchwaliła zaprzestanie strejku.

Essen. Wczoraj rano nie zgłosiło się do pracy w rewirze westfalskim z 239,346 zatrudnionych górników 193,436 onegdaj zaś nie stanęło więcej, bo 195,604. Liczba strejkujących zmniejszyła się więc od onegdaj o 2,166.

Berlin. Wczoraj wyruszył oddział 120 policjantów ze swymi oficerami do rewiru strejkowego dortmundzkiego.

Berlin. (T. wł.). Natutejszej giełdzie krążyła wczoraj pogłoska, że minister handlu Möller, jest zdecydowany iść do dymisji. W ten sposób spodziewają się, że uda się osiągnąć porozumienie między pracodawcami i strejkującymi górnikami.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń, 20 stycznia.

(fr.) Wybuch krwawych rozruchów wyborczych w kilku miejscowościach na Węgrzech, wzbudza w sferach giełdowych poważne obawy. Z tego też powodu tendencja targu osłabła się znacznie, a kursa spadły. Irytuje także spekulację giełdową ta okoliczność, że wciąż jeszcze nie nadchodzi z Berlina wiadomość o podpisaniu traktatu handlowego. Przeciwnie, wczoraj

nadeszło doniesienie, że rząd niemiecki w ostatniej chwili wystąpił z nowymi żądaniem przyznania ulg celnych niemieckim wyrobom z żelaza i mosiądzu.

Wczoraj notowano na giełdzie berlińskiej po raz pierwszy nową 4 1/2 procentową pożyczkę rosyjską. Używała ona kurs 96 10 za 100.

Według ostatnich wiadomości z Berlina, rząd niemiecki zamierza pośredniczyć między strejkującymi górnikami a właścicielami kopalń węgla nad Renem.

— **Bank rolniczy we Lwowie.** Lwów 21 stycznia. (Dziś notujemy za 50 kg. loco Lwów, Waluta koronowa). Pšenica gotowa od 8'70 do 8'85, pšenica na terminu od 8'50 do 8'75, żyto gotowe od 6'70 do 6'80, żyto na terminu od 6'60 do 6'75, owies obrotowy gotowy od 6'90 do 7'30, owies obrotowy na terminu od 6'75, do 7'50, jęczmień pastewny od 6'30 do 6'75, jęczmień browarniany od 7'10 do 7'50, rzepak od 10'50 do 11'—, linianka od — do —, groch pastewny od 7'25 do 7'75, groch do gotowania od 8'50 do 10'5, wyka od 7'25 do 8'50, bobik od 6'75 do 7'25, hreczka od 7'25 do 7'75, kukurydza nowa od 8'30 do 8'75, kukurydza stara od 6'75 do 7'50, chmiel za 56 kilo nowy od 200— do 2'0—, konicznina czerwona od 65— do 85—, konicznina biała od 65— do 80—, konicznina szwedzka od 65— do 85—, tymotka od 25— do 30—.

Spirytus paritas Tarnopol gotowy od 46'25 do 46'50, na terminu — do —, ekskontyngentowany od 33'25 do 33'50.

Usposobienie niezmiennie, jedynie co do artykułów lepsze.

— **Targ na bydło.** Kraków 20 stycznia. Na dzisiejszy targ spędzono: a) bydła rogatego 3 3 sztuk, b) jałówek 98, c) cieląt 291 sztuk, d) owiec i kóz 2, e) nierogacizny 321 sztuk, razem 1035 sztuk.

Woly z paszy płacono po 64 do 66 kor., woly opasowe po 71 do 74 kor., krowy po 63 do 66 kor., buhaje po 66 do 71 kor., cielęta po 56 do 74 kor. za jeden centnar metryczny żywej wagi, cielęta na sztuki po 30 do 54 kor., nierogaciznę tuczną po 118 do 124 kor., nierogaciznę chudą po 00 do 00 kor. za jeden centnar metryczny rzeźnej wagi.

Sprzedano dla miejscowej konsumpcji bydła rogatego, cieląt i nierogacizny 912 sztuk. Na eksport bydła rogatego 64 sztuk, nierogacizny 59 sztuk, pozostało do drugiego targu — sztuk.

Ceny powyż podane liczy się bez opłaty akcyzowej.

— **Wiedeń 21 stycznia.** Kursa giełdy wiedeńskiej.

a) Losy procentowe: Austr. zakł. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. 308—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 300—, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 276—, Weg. Banku hip. po 100 zł. k. proc. 276—, Pożyczka serbska rem. po 100 r. 4 proc. 98—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Baslica) 5 zł. 21'50, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 476—, Clary 40 zł. m. k. 164—, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 78—, Losy m. Krakowa 20 zł. 88—, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 66—, Ofen 40 zł. 168—, Palfy 40 zł. m. k. 173—, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 53'65, Czerw. krzyża weg. tow. 5 zł. 29—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 65—, Salma 40 zł. m. kon. 218—, Pożyczka salcburska 30 zł. 75—, Turackie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 131'85, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 527—.

— **Berlin 21 stycznia.** Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 211'60, Staatsbahi 138—, Diskont Comandit 191'70, Berlińskie Towarz. handl. 164'75, Laura 256'60, Bochum 236'90, Kolej polud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216'05, Kolej warsz.-wied. —, Kolej morza Śródziemnego —, Kolej Medionańska 150'50, Losy tureckie 129'75, Renta włoska —, „Harpener” kopalnie węgla 209'40, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidation —, Lombardy 17'40, Kolej Henry 112'40, Niemiecki bank narodowy 130—, Kanada Preferred 132'90, Akcje żegluga hamburckiej 136'40, Warszawa krótkie (Kurz Warschau) —, Huta „Donnersmark” 256'25.

— **Berlin 21 stycznia.** Austrjackie banknoty 85'10, spirytus —.

— **Paryż 21 stycznia.** 4 procentowa renta 98'05, maks 30'90

— **Frankfurt 21 stycznia.** Austrjackie kredyty 213—, Kolej państw. —, Diskont 193'20, Laura —.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 21 stycznia 1905 roku.

HOTEL GEORGEA. Pokoje od 3 kor. Hr. J. Koziebrodzka z Wiednia. Hr. M. Rozwadowska z Tuchowa. A. Gorayski z Moderówki. W. Jung z Krakowa. O. Wiktorowa z Czudea. N. Malinowska z Rosji. O. Gorecka z Tyśmieniczan. J. Goldberg z Grzymałowa. M. Weinfeld z Budapesztu. A. Compes z Düseldorfu. C. Weber ze Złoczowa. J. Rosenfeld z Łopuszcanki. A. Lundwald z Opawy. T. Łępkowski z Czeszyna.

HOTEL EUROPEJSKI. Hr. M. Borkowski z Mielnicy. Hr. St. Sozański z Sozania. Br. R. Camasino z Zytouierza. S. Krzyżanowska z Lisek. Dr. J. Westfried z Podgórze. Ka. Łoziński i dr. Szpunar z Łańcuta. R. Breitenwald z Nowego Zagórza. E. Zimmerman z Hamburga. J. Grünfeld z Wiednia. Dr. M. Lehman z Podhajec. N. Górka z Gwoźdźca. P. Jarsz z Rawy rus. Dr. S. Schätzel z Brzeżan.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Okulista

Dr. Jarosław Gruszkiewicz

ordynuje przy ulicy Łyczakowski 1. 19 A) od 11—12 i od 4—5. 114



ŚWIEŻOŚĆ, właściwą wiekowi młodości, można zachować bardzo długo, jeżeli się używa kosmetyków znanych ze swej skuteczności, tylko tych, które cieszą się uznaniem powszechnym, tak jak CRÈME SIMONA w połączeniu z pudrem ryżowym SIMONA. Należy unikać używania innych kosmetyków nieznanymi, a często szkodliwymi.

+

Rudolf Chomicki

urzędnik kancelaryjny w Administracji „Gazety Lwowskiej”

zmarł po krótkiej a ciężkiej chorobie, zaopatrzonej św. Sakramentami, przeżywszy lat 40.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 23 stycznia 1905 r. o godzinie 3 1/2 popołudniu z domu żałoby przy ulicy Piekarskiej 1. 52 na cmentarz Łyczakowski, na który w nieutulonym żalu stroskana zona z rodziną krewnych, przyjaciół i kolegów zaprasza.

Lwów, dnia 21 stycznia 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Z Heckerów Henryka Krajewską

żona dysponenta handlowego

zmarła po krótkiej a ciężkiej słabości dnia 21 stycznia 1905 r., opatrzona św. Sakramentami, w 21 roku życia.

Obzred pogrzebowy odbędzie się w poniedziałek dnia 23 stycznia 1905 r. o godzinie 11-tej rano z domu żałoby przy ulicy Batorego 1. 24, na cmentarz Janowski, na który to obzred stroskany mąż z synem i rodziną współczujących z nim zaprasza.

Lwów, dnia 21 stycznia 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Meliton Menczyński

właściciel realności i b. kapitan wojsk polskich z roku 1863-4

usnął w Panu po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, dnia 21 stycznia 1905 r., w 71 roku życia.

Obzred pogrzebowy, odbędzie się w poniedziałek dnia 23 stycznia 1905 r. o godzinie 3 popołudniu z domu żałoby przy ul. Stasica 1. 8, na cmentarz Łyczakowski, na który to obzred w smutku pograżona żona, córka, zięć i wnuki współczujących z nim zaprasza.

Lwów dnia 23 stycznia 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Józefa Seidler

usnęła w Panu po długiej a ciężkiej cierpieniach dnia 21-go stycznia b. r. zaopatrzona św. Sakramentami.

Eksportacja zwłok odbędzie się w poniedziałek dnia 23 stycznia b. r. o godzinie 3 popołudniu z domu żałoby przy ul. Czarneckiego 1. 12, na cmentarz Łyczakowski, na którą w żalu pograżona rodzina krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza.

Lwów dnia 23 stycznia 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Józef Lipczyński

(128)
TAJEMNICA WIELKIEGO RODU.
Powieść z francuskiego.
(Ciąg dalszy).
— To cały twój plan? — zapytał młody złodziej.
— Nie zupełnie. Jutro, jak się tylko rozwidni, w pierwszej wsi napotkanej kupimy ubranie chłopskie. To nieodzowne.
— Masz rację; doskonale do zmylenia drogi łapaczom.
— Nie wszystko jeszcze: Wchodząc do wsi, żeby uniknąć później doniesienia o naszym przejściu, będziesz silnie kulał na jedną nogę.
— A ty?
— Ja zgarbię się we dwoje, to mi da wygląd staruszka schorowanego, a wiadomo, mój mały, że starców szanują.

— Zgoda, stary lisie, pójde z tobą zawsze i wszędzie, czuję, że bez ciebie, pochwycony mnie z łatwością. W gruncie, wiesz, strasznego mam pietra.
— Ja także — odparł Dufresne, szcękając zębami.
— Pomyśl tylko, jeżeli ta lotrzyca Rozalja nie zdechła, wygada wszystko, a my zgubieni.
— Bardzo się tego obawiam. Wreszcie jutro dowiemy się czegoś z dzienników. Chwilowo jedno mamy do zrobienia: przemknąć się, nie zwracając uwagi. No, w drogę, a przedewszystkiem bądź ostrożny, wszędzie znajdziesz uszy otwarte, rozumiesz mały?
— Nie bój się, otworzę oczy i uszy, zanadto mi chodzi o zachowanie głowy na karaku. Wreszcie — kończył Surin z cynizmem — kpię z tego, jeżeli mnie pochwyca, mam nóż, przebiję pierwszego, który na mnie rękę położy. Przynajmniej wyprawię na tamten świat jednego łapacza, zanim pójde pod gilotynę.

— Cicho bądź! — rzekł Dufresne — skóra na mnie ścierpa.
Nie dorzuciwszy ani słowa, lecz prześladowany grobowymi myślami, szedł dalej dużymi krokami, a za nim podążał wspólnik. Minęli w ten sposób wieś May-en-Mul-tien, skręcili do Nanteuil, potem do Saint-Nicolas-d'Amont, kierując się na Saint-Firmin. W drodze Dufresne analizował krytyczne położenie, w jakim znaleźli się przez morderstwo Jednookiej.
Bardzo małe miał szanse powrota w Paryżu.
Lecz tajemne przeczucie mówiło mu, że ziemia pali się pod jego stopami; czuł, że będzie miał do czynienia z silną partją.
Pani de Presles, mistyfikowana, oszukiwana przez niego, opuszczona nagle przez tego, który grał rolę jej syna, nie omieszkała dać znać policji o tem dziwnym i nagłym zniknięciu.
Otóż, nie mogła tego zrobić, nie mówiąc o nim, Dufresne'ie, wynalazcy tej intrygi.

Być może także coś niepodobnego do przewidzenia w tej chwili, wykaże związek pomiędzy morderstwem Jednookiej i umieszczeniem pseudo-Jerzego w zamku Roc.
Sprawiedliwość potrafi zręcznie powiązać wypadki na pozór obce sobie.
Wreszcie hrabina bogata, ustosunkowana, użyje wpływu swojego.
Poszukiwania tedy będą szybkie; jeżeli nieszczęście sprawiło, że Jednooka nie umarła zaraz, to zrobi ona bezwzględnie zeznania bardzo kompromitujące.
W takim razie trudno mu będzie wymknąć się sprawiedliwości i jej pachołkom, wiedział bowiem, że jest znany policji paryskiej.
Słowem, pozostawała mu tylko jedna rzecz do zrobienia, jedynie rozsądna, dla oceny głowy:
Umykać do Belgji, siedzieć oczekując przedawnienia, a może zostać tam na zawsze. Tym większy powód, aby iść do Creil, skąd łatwo będzie wsiąść na pociąg do Bru-

kseli, oszukawszy wpiwer Surina i pchnawszy go do Paryża, to jest, w paszczę wilkowi.
Lecz co Dufresne'a obchodził los wspólnika, niezręcznego i za młodego, którego obwiniał w duchu, że przez niego nie udało się sprawa de Presles.
Zważywszy to wszystko, wysilił swój rozum subtelny i docipny, na ich wspólną ucieczkę i dostanie się do Creil bez przeszkody.
Dwaj nędznicy szli już bardzo długo, odpoczywając zaledwie przez kilka minut co godzinę, kiedy Dufresne, czując powiew chłodniejszy, obrócił się, żeby spojrzeć po za siebie.
Na wschodzie horyzont rozjaśniał się światłem bladem, z reflekssem różowawym, zwiastującym świt blizki.
Stopniowo wszystkie przedmioty występowyły z cieniów, kontury ich rysowały się wyraźniej.
(Ciąg dalszy nastąpi).

Kwizdy Korneuburski proszek do paszy
Dietetyczny środek dla koni, krów i owiec. Od 50 lat w większej ilości stajen używany, przy braku chęci do jedzenia, złym trawieniu, do polepszenia mleka i pomnożenia wydajności udojów u krów.
Cena 1 pudła kor. 1.40, pół pudła 70 hal.
Prawdziwy tylko z powyższym znakiem ochronnym do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.
Ilustrowane cenniki gratis i franco.
Główny skład: **Franciszek Jan Kwizda**
c. k. austro-węg., k. rumuński i ksiądz, bułgar. dostawca nadworny
Aptekarz obwodowy w Korneuburgu pod Wiedniem.

Kaszel
chrypkę i wszelkie inne dolegliwości kłopotliwe, w krótkim czasie usuwają:
Dra Seeburgera
Syrup 1 kor., Pastylki 1 kor. i Ziółka 30 hal.
Skład wysyłkowy: **37**
SZYMON HAY
aptekarz, c. i k. dostawca nadworny we Lwowie.
Wysyłki na prowincję odwrotnie.

Maszyny do szycia i haftu
na raty i za gotówkę poleca
WŁADYSŁAW KUKAWSKI
(przedtem Jan Lauruk)
Skład maszyn do szycia we Lwowie, pasaż Mikołascha
Bezpłatne kursa szycia i haftu. Cenniki na każde żądanie gratis i franco.

Ogłoszenie licytacji.
Celem zabezpieczenia opatu kotłów parowych w zakładach elektrycznych król. stoł. miasta Lwowa, rozpisuje się niniejszem publiczną licytację na dostawę:
4000 (czterech tysięcy) ton ropy, względnie ropalu albo białego oleju o wartości opałowej ponad 9500 kaloryi, w beczkach albo cysternach.
Ceny ofertowe mają opiewać za centnar metryczny loco Lwów-dworzec. Niezależnie od tego przysługują oferentom prawa złożenia osobnych ofert na dostawę z dworca do zbiornika w zakładach elektrycznych króla stoł. miasta Lwowa.
Dostawa materiału zakupionego na podstawie niniejszego rozpoczęnie się w pierwszych dniach kwietnia 1905 i będzie się odbywała w miarę zapotrzebowania po 160 do 300 ton miesięcznie przez rok 1905 i 1906 aż do całkowitego wyczerpania zakupionej ilości.
Oferty należy złożyć ostateczne i zaopatrzone w kwity kasy miejskiej na złożone wadium w wysokości koron 500, wnosząc należy wprost do Departamentu III Magistratu król. stoł. miasta Lwowie najpóźniej do 12 w południe dnia 31-go stycznia b. r. Tamże są do przejrzania bliższe warunki.
We Lwowie, dnia 2 stycznia 1905. 91
Dyrekcja miej. zakładów elektr.

1^a Motocykle i Koła
najtaniej
Pierwsza morawska fabryka Kół i motorów Berne mor.

Zastępcy za prowizją
poszukuje się do sprzedaży en gros komisowej wzorów podziw, „Douchester“ i materyj spodniowej. Tylko fachowi reflektanci zechcą podać swe oferty do
Ludwika Reunera,
fabryki spodni z Douchester, Praga, Graben 16. 146

Herbata z Brodów!
Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
Herbatę rosyjską
zbiór majowego
poleca Handel
W. ADAMOWICZA
w Brodach na pograniczu rosyjskiem
„familiijnej“ bardzo dobrej... 1.40
„Melange de Moskau“ w org. opakow. 2.50
„Imperial“ Cesarskiej w org. opakow. 3.50
„Okruchów“ z najnow. herbat kwiatoł. 1.20
Kawa „CEYLON“ znakomita franco 5 kilo 9.—
BULION Woliński, higieniczny, 1 kilo 2.80

Karnety, ordery, kokardki, Tury kotylionowe,
odznaki komitetowe, urządzenia do tomboli, karty tombolowe, tanti, „Confetti“, węże, ognie bengalskie i sztuczne lampiony
poleca najtaniej magazyn firmy 126
Kauczyński & Oberski, Lwów
ul. Karola Łudwika 7
filja ul. Książka 6.

Colosseum
w pasażu Hermanów.
Od 16 stycznia do 16 lutego nowy wspaniały program. Chrystyna Storch, subretka. Trupa C. Dar-nett, akrobaci. Marion Siga, śpiewaczka. Three Crifield komed.-komiczni gimnasty, Seppi Werner, komik. Les 3 Sardinets, francuska trójka wieśniaczka. „Czary lasowe“, Idylla ze śpiewami i baletem. Jednooka polska. Bioskop amerykański, zupełnie nowa seria obrazów. Początek punktualnie o 8 wieczorem. 28

Pierwszy i jedyny w Galicji
c. k. rządowo upraw. **ZAKŁAD WOJSKOWO-NAUKOWO**
emer. rotmistrza **A. Kornbergera i Karola Moscheniego**
w Krakowie, ulica Stachowskiego, „Willa Wanda“
Nowe kursa przygotowawcze, wstępne i główne do „Egzaminu inteligencyjnego“, oraz kursa nauki prywatnej do wszystkich klas **Szkoł średnich** rozpoczynają się 1 lutego 1905.
Dobrowolne siły nauczycielskie. Najlepsze rezultaty egzaminacyjne. PENSJONAT również dla uczniów uczęszczających publicznie do innych zakładów naukowych (szkoł średnich) urządzony według wszelkich wymogów higieny. Obszerny ogród, szkoła szermierki, nauka języków, czytelnia, własne łazienki i t. d. — Niskie ceny! Prospekty franko i gratis. 135

Handel
płócien i bielizny
Jana Riedla
we Lwowie
polecą najtaniej własnego wyrobu
KOSZULE SALONOWE
po zł. 1.10, 1.70, 2.10, 2.25, 2.50 i 3.
Koszule z przodami pikowymi i faldzikami, miękkie i sztywne po zł. 2.10, 2.50, 2.75 i 3.— i wyżej.
Koszule kolorowe i z kolorowymi przodami kretonowe, zefirowe i oxfordowe po zł. 2.40, 2.60 i 2.80.
Koszule nocne po zł. 1.65, 2.—, ozdobione na wzór ukraińskich po zł. 2.35, 2.50 i 2.75.
Koszule dla chłopców po zł. 1.50.
Półkoszulki z kołnierzami 50 ct.
KALESONY
po ct. 90, złr. 1.—, 1.15, 1.45 i 1.65 i 1.80.
Koźnierze tuzin po zł. 2.40 i 2.50.
Mankiety tuzin zł. 3.60, 4 i 4.50.
Chustki płócienne, tuzin po zł. 2.40.
Szelki angielskie od 85 ct.
Parasole wełniane i jedwabne od złr. 1.50.
WODA KOŁOŃSKA
„Johann Maria Farina Jülichspatz 4“, flakon 0.50, 1, 1.50, 3.—.
KRAWATY
w przeróżnych fasonach.
Zamówienia z prowincji wykonują się najstaranniej.

Jan Jarzyna
jubiler i złotnik
we Lwowie pl. Marjacki
polecą
swoją bogatą zaopatrzoną
skład wyrobów jubilerskich, złotych i srebrnych
po najniższych cenach.
Ważne dla pań!
Tylko za 10 zł. wyciąga się z młyna kroja francuskiego pod gwarancją w szkole kroja Eugenia Węckowickiego. Lwów, ulica Kopernika 1, 8, II. piętro.
Osobny kurs dla więcej uczących się w zniżonych warunkach.
Po ukończeniu kursu każda uczennica otrzymuje na każdą miarę, sprzedając się formy na suknie, sukienki, peleryny, szlafroki itd. Przyjmując się do skrojenia całe suknie, a na żądanie do skrojenia i wypróbowania pod gwarancją najściślejszej dokładności.
Zamówienia na prowincję uskutecznią się odwrotną pocztą.

Bezpłatnie
wysyłam zeszyt pokazowy nowej sensacyjnej powieści p. t.
KRÓLOWA DRAGA
proszę żądać 140
R. LANDAU, Lwów,
ulica Czarneckiego 1. 3.

Pierze gęsie!
nowe niedarte: 1/2 kg. szarego 15 ct.
nowe darte: 1/2 kg. białego 30 ct.
1/2 kg. szarego 35 ct.
1/2 kg. białego 50 ct.
przysła pocztą z 5 kg. i wyżej za pobraniem pocztowem
J. HALDEK
w Pradze, ul. Tyńska 17.

ogromna zniżka cen Gramophonów
Najprzyjemniejsza rozrywka na KARNAWAŁ.
Nowe Mazury, Walce, Polki, Kadryle i t. p. nadeszły.
Gramofon z koncertową membraną tylko 22 złr. 50 ct.
Sprzedaż za gotówkę i na raty, cennik gratis.
Jenerálny zastępca na Galicję:
Lwów, Tadeusz Górski, plac Marjacki 8.

Ruch pociągów kolejowych
obowiązujący z dniem 20-go lipca 1904 roku. — (Czas środkowo-europejski).

POCIĄG		Do Lwowa z:		POCIĄG		Z Lwowa do:	
posp.	osob.	(na dworzec główny)		posp.	osob.	(z dworca głównego)	
przych.	o godz.			przych.	o godz.		
18 30	—	Leków, (Jas. Bukareszt, Karpatygnopol, Zydaczowa, Delatyna, (od 11 do 30.4) Zaleszczyk, Nowosielice, Berhomeltha, Cudina, Sereth, Radowice, Doryn, Wiatry i Suczawy	18 45	—	—	—	—
9 31	—	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	9 31	—	—	—	—
—	9 35	—	—	—	4 10	—	—
—	6 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	6 30	—	—	—
—	6 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	6 30	—	—	—
—	7 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	6 45	—	—	—
—	7 40	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	6 50	—	—	—
—	7 45	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	6 55	—	—	—
—	8 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 00	—	—	—
—	8 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 05	—	—	—
—	8 15	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 10	—	—	—
—	8 20	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 15	—	—	—
—	8 25	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 20	—	—	—
—	8 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 25	—	—	—
—	8 35	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 30	—	—	—
—	8 40	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 35	—	—	—
—	8 45	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 40	—	—	—
—	8 50	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 45	—	—	—
—	8 55	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 50	—	—	—
—	9 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	7 55	—	—	—
—	9 05	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 00	—	—	—
—	9 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 05	—	—	—
—	9 15	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 10	—	—	—
—	9 20	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 15	—	—	—
—	9 25	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 20	—	—	—
—	9 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 25	—	—	—
—	9 35	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 30	—	—	—
—	9 40	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 35	—	—	—
—	9 45	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 40	—	—	—
—	9 50	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 45	—	—	—
—	9 55	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 50	—	—	—
—	10 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	8 55	—	—	—
—	10 05	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 00	—	—	—
—	10 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 05	—	—	—
—	10 15	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 10	—	—	—
—	10 20	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 15	—	—	—
—	10 25	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 20	—	—	—
—	10 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 25	—	—	—
—	10 35	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 30	—	—	—
—	10 40	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 35	—	—	—
—	10 45	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 40	—	—	—
—	10 50	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 45	—	—	—
—	10 55	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 50	—	—	—
—	11 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	9 55	—	—	—
—	11 05	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 00	—	—	—
—	11 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 05	—	—	—
—	11 15	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 10	—	—	—
—	11 20	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 15	—	—	—
—	11 25	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 20	—	—	—
—	11 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 25	—	—	—
—	11 35	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 30	—	—	—
—	11 40	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 35	—	—	—
—	11 45	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 40	—	—	—
—	11 50	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 45	—	—	—
—	11 55	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 50	—	—	—
—	12 00	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	10 55	—	—	—
—	12 05	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 00	—	—	—
—	12 10	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 05	—	—	—
—	12 15	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 10	—	—	—
—	12 20	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 15	—	—	—
—	12 25	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 20	—	—	—
—	12 30	Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawa, Wiednia, Karlsruhe, Pragi, Orlowa, Nowego Sączu, Oświęcimska, Chabówka, Zakopanego, Tarnopola, Borek wielki, Grymalowa	—	11 25	—	—	—
—	12 35						